

2

4

10

14

Bloški korak

glasilo občine Bloke
oktober 2012
letnik 13 | številka 4
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Praznovanje občinskega praznika

Jože Doles

Občinski praznik naše občine smo tudi letos obeležili nadvse slovesno. Ob pomoči društev in osnovne šole smo v mesecu septembru organizirali številne športne in druge odmevne prireditve. Vrhunec dogajanja pa smo doživeli na Mihaelovem sejmu, ki je letos potekal že petič. Prireditve počasi, pa vendar vztrajno prerašča v sejem s komercialno in promocijsko vsebino. To je delno tudi posledica trenutnega gospodarskega stanja na Blokah. V zadnjem obdobju se namreč soočamo z velikimi težavami v obeh največjih gospodarskih družbah. Proces zmanjševanja števila zaposlenih že poteka. Zaskrbljujoče je tudi stanje na področju preskrbe prebivalstva z doma pridelano hrano, in sicer na nivoju celotne države. V tem trenutku se je potrebno vprašati, kje so

naše alternative oziroma kaj moramo storiti, da se tovrstni trendi zaustavijo. Na to vprašanje bo potrebno odgovoriti tako na nivoju države in občine kot tudi na nivoju posameznika.

Slabe gospodarske razmere bo možno vsaj delno omiliti tudi z boljšo izrabo naših naravnih danosti. Na Blokah imamo ugodne pogoje za razvoj biopridelane hrane in s tem povezan razvoj turistične dejavnosti. Izkoristiti moramo naše čisto okolje, neonesnaženo zemljo in to združiti z znanjem, delavnostjo in smislom za prodajo. Na trgu lahko ponudimo kvalitetne, neoporečne biopridelke. Z organizacijo Mihaelovega sejma pa lahko veliko pripomoremo k povečevanju prodaje že uveljavljenih blagovnih znamk, kot so bloški krompir, bloška klobasa, bloški med ter drugih pridelkov. Zavedati se moramo, da smo skupaj močnejši!

Osrednja občinska proslava letos že osmič

KOT VSAKO LETO SO BILE V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA TUDI LETOS ŠTEVILNE PRIREDITVE, ZA ZAKLJUČEK PA ŠE OSREDNJA OBČINSKA PROSLAVA. PRED DO ZADNJEGA KOTIČKA POLNO DVORANO OBISKOVALCEV SE JE ODVIJAL BOGAT KULTURNI PROGRAM, V KATEREM SO NASTOPALI: DEKLIŠKA VOKALNA SKUPINA, PLESNA SKUPINA OSNOVNE ŠOLE, RECITATORJI OSNOVNE ŠOLE IN ŽENSKI UČITELJSKI PEVSKI ZBOR ROSA. OSREDNJI GOVORNIK NA PROSLAVI JE BIL SEVEDA ŽUPAN OBČINE BLOKE, GOSPOD JOŽE DOLES, KI JE MED DRUGIM POVEDAL:

»Danes smo se zbrali na osrednji občinski proslavi, da se za trenutek ustavimo, pogledamo na prehojeno pot in se smelo in s ponosom zazremo v prihodnost. Praznovanje je vsekakor tudi priložnost, da na kratko povzamemo, kaj smo v občini postorili v obdobju od občinskega praznika pred enim letom. Kljub težki gospodarski situaciji v državi smo na občini Bloke lahko zelo zadovoljni, saj nam je uspelo realizirati vse zastavljene cilje.«

Občinska priznanja je vsem zaslužnim občanom izročil župan Jože Doles, ki je v svojem nagovoru še povedal:

»Ob občinskem prazniku se vsako leto spomnimo tudi tistih, ki so s svojimi dejanji in dosežki na svojevrsten način zaznamovali preteklo obdobje, pomembno za razvoj in promocijo Blok. V zahvalo jim bomo podelili priznanja občine Bloke.

Priznanja občine Bloke in turističnega društva

Bloke bodo v skladu s pravili podeljena tudi posameznikom, ki so sodelovali v akciji »Na Blokah je lepo«. Vsem letošnjim nagrajencem iskreno čestitam.«

Osrednje občinske proslave so se udeležili tudi državni svetnik Vincenc Otoničar ter župana občin Sodražica in Loški Potok.

Za nadvse lep zaključek proslave je s svojim koncertom poskrbel Tamburaški orkester iz Sodražice.

Zvonku Govedniku – zlati grb občine Bloke

Na predlog Prostovoljnega gasilskega društva Nova vas in po sklepu občinskega sveta je najvišje priznanje občine Bloke – zlati grb – prejel Zvonko Govednik.

Na predlog kolektiva OŠ Toneta Šraja Aljoše in vzgojno-varstvenega zavoda je občinski svet namenil priznanje občine Bloke Mileni Mišič

za uspešno vodenje šole in vzgojno-varstvenega zavoda v Novi vasi.

Priznanje občine Bloke je na predlog skupine občanov s prvopodpisanim Francem Kraševcem prejel Mirko Turk za prispevek pri izgradnji gasilskega doma v Novi vasi.

GASILCI SO DOBRO OPREMLJENI

Če ne bi bil predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Nova vas Zvonko Govednik tudi predan in nadvse prizadeven in delaven gasilec, so novski gasilci zapisali v predlogu za podelitev zlatega grba občine Bloke, se z

vsemi temi tehničnimi pridobitvami kot tudi z novim gasilskim domom ne bi mogli pohvaliti. Pred 12 leti smo se lotili del pri gradnji novega gasilskega doma. Zdaj je že 9 let tega, ko smo ga slavnostno izročili svojemu namenu, zamenjali staro in dotrajano avto-cisterno z novejšim vozilom in pred tremi leti smo se dodobra opremili še z nekaterimi sodobnimi gasilskimi tehničnimi pripomočki, za kar so prispevali tudi številni občani. Upamo si trditi, da smo s sedanjim voznim parkom in drugo opremo dobro preskrbljeni za naslednji dve desetletji.

Prejemnik zlatega grba občine Bloke, Zvonko Govednik, je bil predsednik PGD Nova vas vse od leta 1993 do letos. Njegovo delo in prizadevanja za gradnjo novega gasilskega doma v Novi vasi so neprecenljive vrednosti. Vanj je vložil domala vse svoje sposobnosti, energijo, voljo in ves prosti čas.

Kljub vsemu pa je še vedno našel čas in dovolj moči, da se je ob vsem tem delu še dodatno izobraževal v gasilskih veščinah, postal gasilski častnik, sodnik gasilskih in gasilsko športnih disciplin, bil mentor mladim gasilec in inštruktor.

V KORAK S ČASOM

Prvi letošnji septembrski dan je bil za Mileno Mišič pomemben praznik. To prvo letošnjo septembrsko soboto je namreč minilo natančno 18 let, ko jo je poklicna pot iz cerkniške OŠ pripeljala na Bloke v Novo vas v šolo Tonea Šraja Aljoše.

Pri svojem delu je znala prisluhniti slehernemu posamezniku, se redno strokovno dopolnjevala in to omogočala tudi svo-

Prejemnika priznanja občine Bloke

jim sodelavcem. OŠ v Novi vasi je bila med prvimi, ki je začela z uvajanjem devetletnega programa, kar je nedvomno zahtevalo veliko temeljitih priprav, tako prostorskih kot kadrovskih. Učilnice in delovni prostori so sodobno opremljeni in urejeni, kar je osnovni pogoj, skupaj z nenehnim izobraževanjem učiteljev, da lahko učenci na Blokah obiskujejo dobro šolo. In prav za to ima zagotovo velike zasluge naša ravnateljica Milena Mišič, so med drugim napisali v predlogu kolektiva OŠ in vzgojno-varstvenega zavoda za podelitev priznanja občine Bloke.

S priključitvijo vzgojno-varstvenega zavoda k šoli leta 2004 se je začelo novo poglavje izobraževanja in vzgoje najmlajših Bločanov. Njihovi prostori postajajo iz leta v leto premajhni za vse, toda ravnateljica Milena Mišič si nadvse prizadeva, da bi bilo za vse dovolj prostora.

Šola mora vedno stopati v korak s časom, zato morajo biti učitelji in učenci tesno vključeni v projekte, ki bogatijo bloški šolski vsakdan. Da je temu res tako, dokazujejo številni izjemni športni dosežki ter laskavi naslovi Zdrava šola in Ekošola. OŠ Toneta Šraja Aljoše pa se z bogato kulturno dejavnostjo, med katero zagotovo sodijo šolski pevski zbori, pohvali še z enim naslovom – Kulturna šola.

Tesna povezanost kraja in šole je nujna za oba dejavnika. Šola, tako pravi ravnateljica Milena, je srčika, kjer se na Blokah kaj dogaja. Pevski zbori, folklor, ljudska pesem, smučanje ... pa jim dajejo vsebino in smisel dogajanj.

DOBROTNIK MIRKO TURK

Da je cesta med Novo vasjo in Velikimi Laščami pomembna tudi za Bločane, je že

Jesenska idila pri Pintarjevih v Topolu

pred osmimi leti opozarjal dobitnik letošnjega priznanja občine Bloke, Mirko Turk. Le spletu okoliščin se je zahvaliti, da smo dolgo, morda celo predolgo, čakali in končno le pričakali želeno posodobitev.

Mirka Turka pa s posebno mero spoštovanja cenijo tudi gasilci PGD Nova vas. Že pred leti ali natančno takrat, ko so gasilci iskali primeren prostor za gradnjo novega gasilnega doma, jim je priskočil na pomoč. Po prijateljski ceni jim je ponudil v odkup zemljišče, na katerem stoji nov gasilski dom. Tako je Mirko Turk zapisan v zlatih gasilskih knjigah kot največji dobrotnik, za kar so mu gasilci, kot tudi vsi občani, nadvse hvaležni.

Rože mi vse povedo – na Blokah je zares lepo!

Na pobudo Turistične zveze Slovenije in v okviru projekta Slovenija lepa in gostoljubna so člani Turističnega društva Bloke tudi letos uspešno opravili tradicionalno akcijo Na Blokah je lepo.

Tudi letos so imele članice ocenjevalne komisije v sestavi: Nataša Otoničar, Majda Zakrajšek, Andreja Pavlič Kudelnjak in Marija Jakopin, dokaj težko delo, saj si vsak po svoje zasluži prvo nagrado. Vendar so se odločile, da priznanje in nagrado za najlepše urejen vrt z balkonom prejme Marija Marolt iz Zakraja.

Priznanje in nagrado za najlepšo balkonsko zasaditev sta si razdelili Maja Škrjanc in Darja Turk, obe iz Nove vasi.

Priznanje in nagrado za majhne in domiselne zasaditve sta si razdelili Darja Modic iz Velikih Blok in Nuška Žnidaršič iz Nove vasi.

Za najlepšo ureditev pročelja na kmetiji sta prejela nagrado in priznanje Anton Kraševac s Studenca in Jožica Pintar iz Topola.

---

*Podelitev priznanj občine Bloke sva sprem-
ljala, napisala in fotografirala:
Tone Urbas in Stane Jakopin*

Nagrajenci akcije Na Blokah je lepo

Mihaelov sejem

Mihaelov sejem je v nekaj letih postal tradicionalna prireditev na Blokah pod pokroviteljstvom Občine Bloke. Privabi prodajalce in obiskovalce iz bližnje in daljne okolice. Kot je v navadi, je bil sejem razdeljen na tri sklope. V rondoju pred šolo so se predstavljali rokodelci domače in umetne obrti, ki so demonstrirali potek izdelave svojih izdelkov. Še posebej zanimivi so bili Lokovški kovači, ki so jim domačini vse popoldne nosili različna orodja v popravilo, saj v bližnji okolici nimamo usposobljenega kovača. Sekcija gospodinj Zarja je prodajala kmetijske pridelke, pridelane na Blokah, ki so jih obiskovalci kupovali za ozimnico. Za malico je bilo možno kupiti tudi bloško kolerado z bloško klobaso, ki vsako leto navduši obiskovalce iz drugih krajev Slovenije.

Na drugem delu sejma so prodajalci iz vse Slovenije prodajali različno blago. Tu je bilo mogoče kupiti suho robo, oblačila in obutev, posteljnino, igrače, zračne puške in ostalo blago, ki ga je na sejmihi možno kupiti. PGD Nova vas je poskrbelo za gostinsko ponudbo na sejmu in popoldansko veselico, na kateri je igral domači Ansambel Tomaža Rota.

Na Ranču Bloke je Jure Ponikvar organiziral konjeniško prireditev Spretnost je umetnost. Format tekme je bil enak kot prejšnja leta, spremenili pa so ovire, kar je tekmovalcem povzročalo nekaj težav. To je vplivalo na dosežke. Zmagala je tekmovalka, ki je prišla na tekmo iz sosednje Italije.

Hija d.o.o. je predstavila unikatno izdelane krapanove prestole, izdelane iz enega kosa lesa, in skulpturo medveda. Obiskovalci so imeli možnost dobiti en primerek na stavnici, na kateri je bilo potrebno uganiti, koliko je bil star hrast, iz katerega je izdelan medved. Veliko so ugibali, se pogovarjali o starosti, najbližje pravi letnici pa je bil obiskovalec z Dolenjske, ki je bil prvič na Blokah.

Obiskovalci so letos pogrešali nove vsebine, kot je bila npr. lanska razstava kruha. Zato se bo potrebno v prihodnosti odločiti, ali ta sejem ostane na enakem nivoju in nanj privabimo manjše število obiskovalcev ali pa ga nadgradimo z novimi vsebinami in ga s tem naredimo atraktivnejšega ter privabimo večje število obiskovalcev.

Matej Pakiž

Foto: Stane Jakopin

2012

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

Spoštovane bralke, spoštovani bralci Bloškega koraka, tale uvodnik vam pišem sredi najbolj živahnega dogajanja na Blokah, sredi številnih prireditvev, ki se odvijajo v počastitev občinskega praznika. Poleg zdaj že tradicionalnih prireditvev, kot so Mihaelov sejem, pohod na Blošček, konjske prireditve, razne športne prireditve, občinska proslava, podelitev občinskih nagrad najzaslužnejšim in druge, je bilo letos še slovesno odprtje okoljske infrastrukture za naselja Hudi Vrh, Topol, Studenec in Ravne. Podrobnosti o tem velikem projektu si lahko preberete v tej številki Bloškega koraka.

Ob koncu letošnjega šolskega leta smo pričeli z izgradnjo enega največjih projektov v zgodovini mlade občine Bloke. Na severni strani šolskega poslopja v Novi vasi raste večnamenska dvorana, ki se je verjetno najbolj veselijo naši najmlajši. Podrobnosti o tem projektu si prav tako lahko preberete v posebnem prispevku.

V tokratni številki Bloškega koraka je veliko prispevkov, ki dokazujejo, da je bilo tudi v poletnih mesecih kar nekaj prijetnih dogajanj. Žal poročamo tudi o tem, da nas je v tem času zapustilo kar nekaj Bločanov, nekateri celo na višku svojega ustvarjanja.

Naj tudi tokrat izkoristim priložnost in se iskreno zahvalim vsem zvestim sodelavcem in dopisnikom, ki s svojimi prispevki skrbite, da je naše glasilo vedno pestro in zanimivo.

Prepričan sem, da smo si v času počitnic in dopustov nabrali dovolj novih moči za nadaljevanje z delom v šoli, na delovnih mestih in doma. Ob začetku šolskega leta želim vsem šolarjem, zlasti prvošolčkom, da bi si v tem šolskem letu nabrali čim več znanja, ki je še kako potrebno za nadaljnje življenje. Vsem ostalim pa veliko delovnih uspehov, kjer koli že ste, in da bi bilo nadaljevanje teh kriznih časov čim manj boleče.

Srečno!

Odprtje novozgrajene okoljske infrastrukture za naselja Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne

V petek 28. 9. 2012 je bil za občino Bloke, še posebej pa za prebivalce naselij Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne, pomemben dan. Uradno je bila namreč odprta in predana v uporabo novozgrajena čistilna naprava in celotna okoljska infrastruktura za ta štiri nasel-

novo čistilno napravo ob križišču cest pod Hudim Vrhom smo se poleg domačinov zbrali še državni svetnik Vincenc Otoničar, direktor Regionalne razvojne agencije Notranjsko kraške regije Boštjan Požar, vsi udeleženci gradnje (projektanti, nadzorniki in izvajal-

Foto: David Hiti

Uradno odprtje okoljske infrastrukture pri čistilni napravi pod Hudim Vrhom

ja. Zajema kanalizacijski sistem za odvajanje padavinske in odpadne vode, kanalizacijo za telekomunikacijske povezave, vodovodno napeljavo in obnovo ceste. Na prostoru pred

ci) ter predstavniki Občine Bloke. V uradnem delu odprtja so sodelovali učenci iz OŠ Tone- ta Šraja Aljoše s svojim programom, osrednji govornik je bil seveda župan Jože Doles.

foto: Stane Jakopin

Montaža pnevmatskega črpališča v Ravnah

KRATEK OPIS IZGRADNJE PROJEKTA Z NAZIVOM »OKOLJSKA INFRASTRUKTURA ZA NASELJA HUDI VRH, STUDENEC, TOPOL IN RAVNE« V ŠTEVILKAH

V letih 2011 do 2012 so bili za potrebe naselij Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne zgrajeni naslednji objekti okoljske infrastrukture:

- biološka čistilna naprava velikosti 350 populacijskih enot;
- kanalizacijski sistem za odvajanje odpadnih komunalnih voda, v skupni dolžini dobrih 6.400 m;
- 93 hišnih priključkov;
- kanalizacijski sistem za odvajanje padavinskih voda, v skupni dolžini 1.250 m;
- kanalizacija za telekomunikacijske povezave 6.400 m;
- javni vodovod v skupni dolžini 5.200 m;
- obnovljena cestna povezava po celotnih naseljih Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne v skupni dolžini 2.200 m;

Celotna vrednost navedenih del je znašala malo manj kot en milijon EUR, od tega smo uspeli počrpati preko 89 % sredstev iz evropskih strukturnih skladov, in sicer iz razvojne prioritete »Razvoj regij,« prednostne usmeritve »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško.«

Sledilo je slovesno rezanje traku in simbolična predaja zgrajene okoljske infrastrukture v uporabo. Kakor se za tak dogodek spodobi, smo si tudi nazdravili s šampanjcem.

OPIS KANALIZACIJSKEGA SISTEMA ZA ODPADNO KOMUNALNO VODO

Zbiranje komunalne odpadne vode iz naselij

Hudi Vrh, Topol, Studenec in Ravne in njeno odvajanje na skupno komunalno čistilno napravo zahteva posebno skrbno obravnavo zaradi majhne količine odpadne vode, medsebojne oddaljenosti obravnavanih naselij in čistilne naprave ter razgibanosti terena. Dolžina cevovodov je od 0,5 do 2,5 km, višinska razlika posameznih tras kanalov pa od nekaj metrov do ca. 36 m. Zadrževalni čas v ceveh je dolg in zaradi tega se začne anaerobni razkroj organskih snovi, ki povzroča smrad in korozijo betonskih površin. Pri prečrpavanju odpadne vode s potopnimi črpalkami bi zelo verjetno prihajalo tudi do posedanja in odlaganja blata v ceveh, mašenja cevi in smradu v odzračevalnih in kontrolnih jaških.

pnevmatski transportni sistem in odvaja odpadno vodo iz naselja Ravne na čistilno napravo.

Črpališče Topol je opremljeno z dvema potopnima črpalkama, katerih nadtlak omogoča, da se odpadna voda iz tega črpališča potiska v tlačni vod, katerega trasa je speljana od naselja Ravne mimo naselja Topol do čistilne naprave.

Odpadna voda iz naselja Hudi Vrh doteka v črpališče na južni strani Hudega Vrh. To črpališče je opremljeno z dvema potopnima črpalkama, opremo za izpihovanje in odvaja odpadno vodo iz črpališča do čistilne naprave.

ki je locirana na Studencu.

OPIS ČISTILNE NAPRAVE

Čistilna naprava pod Hudim Vrhom je enaka, kot sta čistilni napravi v Velikih Blokah in v Novi vasi.

Deluje na principu mehansko-biološkega čiščenja odpadne vode. Mehanska stopnja je izvedena kot Emšer usedalnik, ki deluje kot primarni usedalnik in gnilišče za primarno in sekundarno blato.

Biološka stopnja pa je kot precejalnik s prisilnim prezračevanjem. Precejalniki spadajo med biološke čistilne naprave, ki so jih med prvimi uporabili za čiščenje komunalne in industrijske odpadne vode. V začetku 20. stoletja je popularnost precejalnikov naraščala, dokler ni dosegla vrhunca v letu 1950. Zatem so v ospredje prišle naprave z aktivnim blatom, v zadnjih letih pa so precejalniki dosegli svojo renesanso, saj dajejo novi plastični nosilci veliko površino pri relativno majhni masi. Precejalniki se večinoma uporabljajo za odstranjevanje razgradljivih organskih snovi in nitrifikacijo ter za čiščenje zelo obremenjene odpadne vode.

OBNOVLJEN JE KANALIZACIJSKI SISTEM ZA PADAVINSKO VODO

V vseh štirih naseljih so bili v preteklosti že zgrajeni kanalizacijski sistemi za odvajanje padavinskih voda in to predvsem s prostovoljnim udarniškim delom vaščanov. Ti kanalizacijski sistemi sedaj niso tesnili, bili so zamašeni in na mnogih mestih poškodovani.

V sklopu izgradnje okoljske infrastrukture za naselja Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne je v celoti obnovljena obstoječa odpadna kanalizacija za vsa štiri naselja.

foto: Stane Jakopin

Izgradnja infrastrukture na Studencu

Zato smo se na Občini Bloke skupaj s projektanti odločili za pnevmatska črpališča priznanega proizvajalca iz Nemčije. Tovrstni sistemi se uporabljajo v Evropi že dalj časa, so preizkušeni in zanesljivi v delovanju. Prav je, da povemo, da smo v občini Bloke prvi v Sloveniji, ki smo pričeli z uporabo pnevmatskih črpališč.

Gre za posebne pnevmatske naprave, ki zbirajo odpadno vodo v tlačni posodi in jo s stisnjenim zrakom iz kompresorja transportirajo po ceveh. Celoten tlačni vod se z min. hitrostjo 1 m/s dnevno z naknadnim izpihovanjem z zrakom izprazni. S pnevmatsko napravo se lahko transportira odpadna voda v količinah od 0,01 l/s – 40,0 l/s in do 130 m višinske razlike.

Obravnavani kanalski sistem naselij Ravne, Topol, Hudi Vrh in Studenec je ob upoštevanju gornjih ugotovitev zasnovan na sledeč način:

Na območju naselij Ravne, Topol in Hudi Vrh odteka komunalna odpadna voda iz hišnih priključkov preko gravitacijskih kanalov do črpališč.

Črpališče v Ravnah je opremljeno z opremo za

Odpadna voda naselja Studenec se zbira v gravitacijskem kanalu, ki vodi do čistilne naprave. Za ta kanal je predvideno dnevno izpihovanje z zrakom iz izpihovalne postaje,

foto: Stane Jakopin

Biološka stopnja – precejalnik

foto: Stane Jakopin

Obnovljen vodohran na Javorščicah

NOVO VODOVODNO OMREŽJE

Naselja Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne so se do sedaj oskrbovala s pitno vodo iz zasebnih vodovodnih sistemov. Ti vodovodi so bili zastareli, pitna voda je bila največkrat zdravstveno oporečna, v sušnih obdobjih pa je bila oskrba z njo motena.

Zato je bil v celoti na novo zgrajen vodovodni sistem za vsa štiri naselja in bil priključen na javni vodovod in to ravno v času največje suše, ko so zasebni vodni viri presahnili.

foto: Stane Jakopin

Čistilna naprava pod Hudim Vrhom

Z realizacijo tega projekta so ta štiri naselja priključena na javni vodovod, ki jim zagotavlja stalno oskrbo s pitno vodo in kar je še pomembnejše, pitna voda je zdravstveno neoporečna in pod stalno zdravstveno kontrolo, ki je določena z ustrezno zakonodajo.

KANALIZACIJA ZA TELEKOMUNIKACIJSKE POVEZAVE

Projekt je zajemal tudi izgradnjo kanalizacijskega sistema za telekomunikacijske pove-

zave. Podjetje Inatel d.o.o. je pristopilo k izvedbi del ter v izkopane kanale namestilo ustrezne cevi, ki zagotavljajo vsem gospodinjstvom v teh štirih naseljih dostop do sodobnih telekomunikacijskih povezav.

NOVE CESTNE POVEZAVE

Lahko si samo mislimo, v kakšnem stanju so bile ceste v teh štirih naseljih po končani izgradnji opisane okoljske infrastrukture. Potrebno je bilo urediti in utrditi spodnji ustroj vseh teh cest in jih na novo preplastiti s kvalitetno asfaltno prevleko. Šele z izvedbo te nove asfaltno prevleke so ta naselja dobila novo, lepšo in okolju prijaznejšo podobo.

Z realizacijo tega projekta smo v letih 2010 do 2012 skupno opremili z novo okoljsko infrastrukturo 260 prebivalcev občine Bloke v naseljih Hudi Vrh, Studenec, Topol in Ravne.

Ob zaključku tega projekta z veseljem ugotavljamo, da smo na občini Bloke v letih 2007 do 2012 zagotovili preko 60 % vseh gospodinjstev občine Bloke popolnoma novo celotno okoljsko in prometno infrastrukturo. S takim rezultatom se lahko najbrž pohvali le malo občin v Sloveniji.

Izvedba tega projekta je bila hitra in učinkovita, saj je gradnja potekala le dobro leto, za kar gre zahvala vsem udeležencem v gradnji.

Prav je tudi, da se ob tej priložnosti zahvalimo vsem sodelujočim v gradnji, še posebej vsem prebivalcem teh štirih naselij in njihovim vaškim predstavnikom za vso njihovo strpnost in konstruktivno pomoč.

Stane Jakopin

foto: Stane Jakopin

Prenovljena vas Topol

Proslava ob dnevu državnosti in spomin na 70. obletnico požiga notranjskih vasi

LETOŠNJO OBČINSKO PROSLAVO OB DNEVU DRŽAVNOSTI IN HKRATI TUDI OBELEŽITEV 70-LETNICE POŽIGA NOTRANJSKIH VASI, 24. JUNIJA 2012, NISMO ZGOLJ NAKLJUČNO PRIPRAVILI V ENI IZMED BLOŠKIH VASI, V RAVNIKU.

V zadnjih letih smo se začeli močneje zavedati, kako zelo so prijateljski odnosi in medsebojno druženje prebivalcev in sokrajanov pomembni za ohranitev čim kvalitetnejše bivanjske kulture v našem prostoru. Vsakdanje skrbi in delo nas vse bolj obremenjujejo, zato je razveseljivo dejstvo, da so se začele nekatere kulturne in športne, torej sprostitvene dejavnosti in prireditve, dogajati tudi po posameznih vaseh Bloške planote, npr. na Studencu, v Ravnah, na Studenem, v Velikih Blokah in letos v čudovitem naravnem okolju vaškega vodnjaka, oz. b'ča, v Ravniku.

V spomin in opomin so vaščani Ravnika postavili na ogled nekaj fotografij, ki prikazujejo podobo vasi in njenih prebivalcev pred 2. svetovno vojno in po požigu, pred sedemdesetimi leti. Obiskovalci so si jo lahko ogledali na prireditvenem prostoru.

Organizatorji, DP Martin Krpan, Kud Bloke, OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas in Občina Bloke, smo želeli izvesti čim pestrejšo prireditev, zato smo povabili, in povabilu so se tudi z veseljem odzvali, violinistko Lučko Fabijan, ki jo je na klaviaturah spremljala Irena Cundrič

Violinistka Lučka Fabijan

Iskra, recitatorje – učence OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas, Lovski pevski zbor Martin Krpan, Dekliško vokalno skupino Kud Bloke in MePZ Bloke.

Tudi tokrat se je po prireditvi nadaljevalo skupno druženje večine prisotnih v prelepo

kresno noč, na »ulcah« je zagorel velik kres, ki so ga pripravili pridni »Krpanovci«, Milena Zakrajšek nam je pripravila dobro pogostitev in v vasi se je spet slišalo petje veselih ljudi ...

L'pu je blu, pa de b' blu še toku!

Tekst: Zora Obreza, foto: Jože Obreza

S predsednikom republike dr. Danilom Turkom na Babnem Polju

2. junija 2012 je MePZ Bloke z združenimi notranjskimi pevskimi zbori in pihalnim orkestrom Kovinoplastike Lož nastopil na Babnem Polju. Nastop je navdušil tisočglavo množico. Po končani prireditvi se je predsednik republike z veseljem odzval našemu vabilu in se skupaj z našim županom slikal z nami.

*Lojze Mazij
foto: Stanko
Gruden/STA*

Večnamenska dvorana v Novi vasi

Ob koncu letošnjega šolskega leta smo pričeli z izgradnjo enega največjih projektov v zgodovini mlade občine Bloke – večnamensko dvorano v Novi vasi. Dvorana bo namenjena kulturnim prireditvam, športni vzgoji in različnim oblikam medgeneracijskega druženja. Seveda se z izgradnjo ukvarjamo že dalj časa, predvsem s projektiranjem in to z namenom, da bi bila dvorana čim bolj uporabna za vse generacije v občini. Zato je prav, da vam ta objekt nekoliko bolj podrobno predstavimo.

OD IDEJE DO DVORANE

Bloški športniki, delavci v športu, kulturniki, učitelji v osnovni šoli in odgovorni na občini Bloke so že pred leti pričeli opozarjati na pomanjkanje in predvsem na neustreznost prostora za odvijanje kulturnih in športnih prireditev v občini.

Leta 2011 je bila izdelana idejna zasnova dvorane na lokaciji severno od osnovnošolskega poslopja v Novi vasi, kjer je imela občina Bloke že lastninsko pravico na zemljiščih ustrezne velikosti. Na podlagi te idejne zasnove je bila izdelana ustrezna projektna dokumentacija, dvorana umeščena v prostor in v mesecu aprilu 2011 pridobljeno gradbeno dovoljenje.

Za gradnjo večnamenske dvorane je bil v decembru 2011 s sklepom potrjen Dokument identifikacije investicijskega projekta, v februarju 2012 pa s sklepom tudi Investicijski program.

Postopek izbire izvajalca je bil skladno z veljavnim Zakonom o javnih naročilih uspešno izveden v aprilu 2012 in na podlagi tega je bila dne 30. 5. 2012 sklenjena pogodba z izbranim izvajalcem, domačim gradbenim podjetjem Grafit d.o.o. iz Sodražice.

Vrednost del je po predračunu izvajalca del ocenjena preko 1,5 mio. EUR.

ZAČETEK IN KONEC GRADNJE

Dne 24. 6. 2012 je bila slavnostna postavitve temeljnega kamna in uradni začetek gradnje, ki naj bi trajala predvidoma do avgusta 2014. Dvorana naj bi bila septembra 2014 predana v uporabo.

foto: Stane Jakopin

Temeljni kamen je položen.

OPIS VEČNAMENSKE DVORANE V NOVI VASI

Večnamenska dvorana je zasnovana z vadbenim prostorom tlorisnega gabarita 28,30 m x 33,20 m, garderobami tlorisnega gabarita 31,10 m x 8,60 m, prostorom za kulturne potrebe s spremljajočimi prostori tlorisnega gabarita 31,10 m x 8,60 m, povezovalnim hodnikom tlorisnega gabarita 3,40 m x 11,00 m. Zunanja ureditev zajema vhod s parkiriščem, parkovno ureditvijo, prostorom za kulturne prireditve,

oblikovanim kot letno gledališče na zahodni in severni strani, medtem ko bo na vzhodni strani odkrito športno igrišče z atletske stezo.

Športna dvorana temelji na kar najbolj optimalni izrabi objekta za programe kulture in športa, hkrati je tudi osrednji družbeni center kraja, zanimiv za javni program, saj ponuja veliko možnosti za izvedbo različnih vsebin. Locirana je na dostopnem mestu za obiskovalce.

Dvorana obsega tekmovalne prostore, vse prostore za pouk kulturne in športne vzgoje.

foto: Stane Jakopin

Večnamenska dvorana raste.

je OŠ, prostore potrebne za klubsko delo, upravne prostore dvorane, prostor za prvo pomoč, potrebne energetske prostore, prostore za ozvočenje in razsvetljavo ter vse ostale spremljajoče prostore, ki so potrebni za večnamensko dvorano.

Na zahodni strani so pomične teleskopske tribune, na katere obiskovalci dostopajo preko stopnic in galerije direktno iz vhodne avle.

Glavna dvorana obsega tekmovalni prostor tlorisnih dimenzij 28,30 m x 33,20 m, svetle višine 7 m, s sodniško nišo in s shrambo za orodje. Glavna dvorana ima možnost razdelitve igrišča na dve vadbeni enoti. Namenjena je naslednjim vsebinam: košarki, odbojki, fotsalu (dvoranski nogomet), ju-jitsu, karateju, namiznemu tenisu, badmintonu in aerobiki. Infrastruktura dvorane, ki vključuje tudi zaščito poda, oder in prireditvene stole, pa je pripravljena tudi za večje kulturne, glasbene, umetniške in druge prireditve ter dogodke. V avli bo prostor namenjen tudi stalni zbirki bloškega smučarja.

Mala dvorana v nadstropju tlorisnih dimenzij 31,10 m x 8,60 m je namenjena večnamenskimi prireditvam in medgeneracijskim druženjem.

Servisni del obsega garderobe s sanitarijami, čisti in umazani hodnik, garderobni sklop za sodnike oz. učitelje, prostor za prvo pomoč,

komunikacijo za obiskovalce – vhodna avla, blagajna, sanitarije za obiskovalce, hodnik in

foto: Stane Jakopin

Postavljanje strešne konstrukcije

zasilni izhod, povezovalni hodnik med dvorano in OŠ.

ZUNANJA UREDITEV

Glavni zunanji dostop do dvorane je iz zahodne strani objekta. Na lokaciji dostopa do dvorane je tudi interventni dovoz in odvoz za reševalno vozilo.

Na platoju, na zahodni strani dvorane, so parkirna mesta, na severni strani je letno

gledališče in požarni izhod iz dvorane z zunanjim požarnim stopniščem.

Na vzhodni strani dvorane je predvideno letno športno igrišče z atletsko stezo.

Upamo, da bo izgradnja večnamenske dvorane potekala po zastavljenem planu in da se bomo v septembru 2014 veselili ob slovesni predaji objekta v uporabo.

Stane Jakopin

foto: Stane Jakopin

Kovinooplastika Lož v zahtevni poslovni situaciji

DRUŽBA KOVINOPLASTIKA LOŽ PREDSTAVLJA NAJVEČJI GOSPODARSKI SISTEM NOTRANJSKO-KRAŠKE REGIJE. ZA OBČINO LOŠKA DOLINA JE DELODAJALEC VITALNEGA POMENA, POMEMBEN PA JE TUDI ZA SOSEDNJE OBČINE: NOVA VAS – BLOKE, CERKNICA, LOŠKI POTOK IN RIBNICA. KOVINOPLASTIKA LOŽ JE ZARADI UPADA POVPRŠEVANJA V ZADNJIH LETIH, PREDVSEM NA NJENEM

KLJUČNEM JEDRNEM PROGRAMU, OKOLJUVJU, TRENUTNO V PRECEJ ZAHTEVNI POSLOVNI SITUACIJI.

Trenutno so vsi napor vodstva Kovinoplastike usmerjeni v pozitivno poslovanje podjetja in v povrnitev kredibilnosti podjetja na trgih, pri kupcih in dobaviteljih ter finančnih

deležnikov.

Kljub številnim trženjskim aktivnostim pa izpada prodajnih naročil kratkoročno ni

mogoče nadomestiti, zato je nujno potrebna stroškovna prilagoditev in optimizacija podjetja, kar med drugim rezultira tudi v programu presežnih delavcev.

Nova raziskovalno-razvojna poslovna enota v Podskrajniku

KONEC AVGUSTA JE V INDUSTRIJSKI CONI PODSKRAJNIK 2 S POSKUSNIM ZAGONOM PRIČEL NOV OBRAT V OKVIRU SKUPINE FRAGMAT, NAMENJEN RAZISKOVALNO-RAZVOJNI DEJAVNOSTI, MED DRUGIM TUDI NA PODROČJU IZOLACIJSKIH PLOŠČ NA BAZI EKSTRUDIRANEGA POLISTIRENA.

Poslovni prostori predstavljajo poslovno enoto, namenjeno razvoju naprednih izolacijskih plošč na bazi ekstrudiranega polistirena v kombinaciji z ostalimi materiali. Poslovna enota obsega laboratorijsko prototipno linijo, polindustrijsko prototipno lini-

jo in reciklažo z opremo topljenja. Slednja je še posebej pomembna, saj omogoča reciklažo in s

tem okolju prijazno dejavnost. Poslovna enota je vključena tudi v razvojni center Intech-les, ki je

Prisilna poravnava nad podjetjem Novolit

OKROŽNO SODIŠČE V LJUBLJANI JE 5. 7. 2012 IZDALO SKLEP O ZAČETKU POSTOPKA PRISILNE PORAVNAVE NAD PODJETJEM NOVOLIT D.O.O. SODIŠČE JE PRIČELO POSTOPEK NA PREDLOG UPRAVE PODJETJA. UPRAVA JE V PREDLOGU NAVEDLA NASLEDNJE VZROKE ZA NASTALO TEŽKO FINANČNO SITUACIJO:

- zaradi težkih razmer v gradbeništvu se je zmanjšal obseg proizvodnje, s propadom velikih gradbenih podjetij je ostalo veliko neplačanih terjatev;

- v prvem trimesečju 2012 je bila dosežena izguba 3,4 mio eur;

- podjetje ni več sposobno poravnati svojih obveznosti, zlasti do bank;

Prav tako je uprava podjetja takoj pričela z ukrepi za izboljšanje finančnega položaja podjetja:

- dogovarjanje z dobavitelji o odlogu plačila zapadlih obveznosti;
- dogovarjanje z bankami, da bi

izboljšali pogoje za kredite;

- racionalizacija poslovanja za zmanjšanje vseh vrst stroškov;

- dogovarjanje o obročnem odplačevanju davkov.

Konec marca 2012 je bilo v podjetju 116 zaposlenih. V tem času

je prišlo tudi do zmanjšanja števila zaposlenih, delovno razmerje je prenehalo 21 delavcem.

Glavno dejavnost podjetja NOVOLIT d.o.o. predstavlja proizvodnja toplotnoizolacijskih izdelkov, embalaže in tehničnega stiropora. Po vseh teh izdelkih je

V mesecu septembru bo Kovino-plastika Lož število zaposlenih žal morala zmanjšati za kar 150.

Vodstvo Kovinoplastike Lož se je odločilo tudi za postopek zapiranja PC Gradbeni elementi v Novi vasi, ki je že v teku. Možne rešitve glede proizvodnega programa in objektov v Novi vasi po dokončnem zaprtju so še predmet trenutnih pogovorov. Nekateri zaposleni v PC Gradbeni elementi bodo po kriterijih programa odpuščanja delavcev odpuščeni, ostali pa prerazporejeni na druga delovna mesta v Kovinoplastiki Lož.

Aleš Tišler

usmerjen v iskanje novih izzivov na produktnem, tehnološkem in organizacijskem področju razvoja in raziskovanja s področja lesnopredelovalne industrije in povezanih industrij. Obenem v razvojnem centru dajejo poudarek razvoju novih sodobnih izdelkov na bazi naravnih materialov in inovativnih tehnologij, na novih znanjih in izkušnjah, kar je tudi vizija in poslanstvo nove poslovne enote v Podskrajniku. V bodoče se bo v novih poslovnih prostorih odprlo do 25 novih delovnih mest.

Tamara Kraševac

tudi danes veliko povpraševanja in to je tudi največji razlog za upanje, da se bo proizvodnja sicer v nekoliko spremenjenih razmerah vendarle nadaljevala. To pomeni tudi ohranitev za to proizvodnjo potrebnih delovnih mest, kar je v tem času mogoče ena največjih prioritete.

Ker je prisilna poravnava šele na začetku, poslovodstvo pa mora v polni meri realizirati predlagane ukrepe, bomo lahko o posledicah prisilne poravnave spregovorili naslednjič, vsekakor pa se bodo glavne stvari morale urediti do konca tega leta.

Valter Stepan

Odlična turistična sezona na Bloškem jezeru

Bloško jezero je v zadnjih nekaj letih postalo zanimiva turistična destinacija na Blokah. Letošnje poletje je poskrbelo za visoke temperature, kar so obiskovalci izkoristili za obisk Bloškega jezera in osvežilno kopanje v njem. Že na začetku sezone, ko je potekal Krpanov pohod, se je pokazalo, da je promoviranje Bloškega jezera s strani TD Bloke in Hija d.o.o. obrodilo sadove. Podjetje Hija d.o.o. je v letošnjem letu predstavilo nova igrala ter unikatne klopi, kar je navdušilo obiskovalce, ki so spoznali jezero kot odličen kraj za enodnevnne izlete. Občina Bloka pa je poskrbela za ureditev okolice in povečala površine, na katerih lahko obiskovalci pustijo svoje avtomobile. Kot je dejala Marti-

na Lah iz podjetja Hija d.o.o., je večletno vlaganje v promocijo jezera v letošnjem letu privabilo večje število obiskovalcev tudi iz Ljubljane in njene okolice. Zaradi povečanja števila obiskovalcev pa tudi že razmišljajo o

postavitvi novega objekta, ki bi lahko obratoval vse leto, s čimer bi izkoristili tudi zimsko sezono drsanja na jezeru.

Matej Pakiž

Lovranovo in Ograda v besedi in fotografiji

Vasica petih hiš in varen dom 13 otrokom

Pred drugo svetovno morijo in še nekaj deset let po njej so bile na Lovranovem, visoko nad cesto, ki vodi mimo Sv. Trojice proti Cajnarjem, le tri hiše; Prhajeve in Zajceve, čisto spodaj v dolini, ob potoku Gradišnici pa ždi Seljakova domačija s hišno številko 3. Pred dobrim desetletjem in pol pa sta se jim pridružili še dve; Ponikvarjeva in Hitijeva. Vasici Lovranovo, ki je pred petdesetimi leti štela le 12 duš, je grozila enaka počasna usoda umiranja kot vsem vasem na planoti.

Pa se je zgodil čudež, povedo starejši okoličani. Domačinka, po domače Zajceva Albina, pisala se je Zalar, se je zaljubila v Renata Ponikvarja iz Cerknice, Prhajeve Marko, Hiti se piše, pa v Alenko iz Zavrha. Tako je vasica Lovranovo dobila še dve hiši, dve novi hišni številki, dve številni družini, kakršnih je v Sloveniji bore malo. Ponikvarjeva Albina in Renato se lahko pohvalita s šestimi otroki, Hitijev Marko in Alenka pa s štirimi. Skupaj sem s tujo pomočjo naštel na Lovranovem kar 13 otrok. Upam, da se nismo uštel. Ja, več jih je, mi je zaupal Stanko Korošec iz Ograde, kot vseh otrok v trojiški fari!

Včasih so Prhajeve in Zajceve pestile težave s pitno vodo, le Seljakovi so se je otepli, ko je Gradišnica prestopila bregova. Zdaj so te težave že pozabljene. Nova vodovodna napeljava in dobra voda v njej že nekaj časa rešuje žejo in umazanijo vse Lovranovce.

PONIKVARJEVI

Albina in Renato sta se poročila pred 19 leti. In Renato se je kaj kmalu, z zdaj žal že pokojnim Albininim očetom Tonetom, lotil gradnje hiše, v kateri se je rodilo vseh 6 otrok.

Najstarejši Andraž letos obiskuje gimnazijo v Želimljah, Lovro je v osmem razredu OŠ Toneta Šraja Aljoše v Novi vasi, Lenart v petem, Neža v drugem, Filip je star 4 leta in Krištof dve.

Mamica Albina je učiteljica in svoje poslanstvo opravlja v OŠ v Staršem trgu, oči Renato ima veliko dela v »družinski« firmi v Cerknici. Na

Čisto na začetku Lovranovega sta Ponikvarjeva in Hitijeva hiša, v katerih poleg staršev živi kar 10 Ponikvarjevih in Hitijevih otrok.

V Novi vas je stalno prijavljenih 309 prebivalcev. Pred štirimi desetletji jih je bilo 82, pred 140 leti pa kar 133 manj, kot jih je letos. Tudi v večini bloških vasi, vasic in zaselkov se je število prebivalcev v zadnjih 140 letih bistveno manjšalo, največ v Ravnah za 112, Ravniku za 103, Topolu za 78 in na Hudem Vrhu za 71.

Lovranovem pa imajo vsi Ponikvarjevi izjemno srečo v Albinini mami Majdi, ki si je vedno vzela čas za vse svoje vnuke in vnukinje.

Ponikvarjeva družinica, tako pove mamica Albina, izredno uživa v naravi, med živalmi, pri pripravi drv v gozdu in svojci. Dolge zimske večere si krajšajo z molitvami in petjem na veliki domači kmečki peči. Lovro in Lenart sta športnika, tek ju najbolj navdušuje. Kar trije fantje so v Loški dolini včlanjeni med skavte. Vsi Ponikvarjevi otroci imajo izreden posluš in starša nadvse uživata ob njihovih šolskih nastopih.

Ponikvarjevih šest: Andraž, Lovro, Lenart, Neža, Filip in Krištof

Albina in Renato Ponikvar, starša šestih otrok

Pred dobrimi 140 leti, natančneje v letu 1869, je v 45 vaseh na Blokah živelo kar 2.730 ljudi. Sto let pozneje le še 1.997 ali 733 manj. Po najnovejši uradni evidenci nas je letošnjo jesen na Blokah le še 1.638 ali 359 manj kot pred štirimi desetletji in kar 1.092 manj kot pred 140 leti.

Pred 140 leti je v Velikih Blokah živelo 253 prebivalcev, v Ravnah 189, Ravniku 146, Novi vasi 176, na Hudem Vrhu 134, pri Fari 107, v Topolu 139 itd.

Letos ima v Velikih Blokah prijavljeno stalno prebivališče 215 ljudi, v Ravnah 77, Ravniku 43, Novi vasi 309, na Hudem Vrhu 63, pri Fari 58, v Topolu 61 itd.

HITJEVI

Pod svojo rojstno hišo na Lovranovem sta si Prhajev Marko in soproga Alenka zgradila lično hišo. Trije sinovi; Boris je dijak drugega letnika elektro- računalniške šole, Teotim je v prvem letniku strojne srednje šole, Ajda je v osmem, najmlajši Nik pa v drugem razredu OŠ v Novi vasi.

Hitjevi štirje: Teotim, Ajda, Boris in Nik

Oče Marko je trenutno na delu v Nemčiji. Domov se vrača redno skoraj vsakih 14 dni. Delo, ki ga opravlja pri firmi Aurig, je strokovno, zahtevno in usmerjeno v izdelavo in pokrivanje vseh vrst streh. Pri svojem delu so uspešni, pove Marko, kar je tudi osnovni pogoj, da dobiš primerno plačilo.

Mami Alenka bo še nekaj let imela status matere, dokler ne bo najmlajši Nik izpolnil 10. leto starosti. Kam potem, že sedaj razmišlja, vedno bolj pa jo skrbi usoda njenih šolarjev in zdravje njene bolehnne mame Ane, po domače Ivancave iz Zavrha, ki ji namenja tudi dobršen del svoje ljubezni in skrbi.

NORCA JE POGANJALA GRADIŠNICA

Najstarejši krajan Lovranovega je Lojze Seljak. Je letnik 1933. Z Lojzeto Hitijem sta letnika, le da je Lojze Seljak samo za mesec ali dva prej prišel na svet. Nikoli ni po svoji volji odšel kam daleč od svoje rojstne hiše. »Vojaščino« pa je kar dve leti služil v makedonski Strumici.

Najstarejši Lovranovec, letnik 1933, je Lojze Seljak.

Marko in Alenka Hiti

Seljakovi predniki so imeli ob potoku kovačijo in v njej »norca«, to je veliko kovaško kladivo, ki je služilo gospodarju pri najtežjih kovaških opravilih. Lojze si je služil svoj vsakdanji kruh v Kovinoplastiki v Ložu, kjer si je tudi zaslužil svojo pokojnino. V prostem času sta se skupaj z ženo Majdo lotevala suhorobarskih izdelkov, pa tudi dela na kmetiji je bilo za vse člane družine vedno dovolj. Tudi zdaj ga Lojzetu, kljub zahtevni operaciji, nikoli ne zmanjka. Že sedaj pa se veseli, da bodo stari prostori nekdanje kovačije ponovno, s sinovo pomočjo in voljo, spet oživele.

Domačija Lojzeta Seljaka je že večkrat spremenila svojo zunanjo podobo.

Tudi v zadnjih petdesetih letih uradne evidence beležijo v bloških vaseh zmanjšanje števila prebivalcev. Tako je v Velikih Blokah kar 76 prebivalcev manj kot pred pol stoletja, v Ravniku 27, Ravnah 20, pri Fari 11, v Topolu 18 in na Hudem Vrhu kar 44. Le v Novi vasi je v letošnjem letu kar 82 prebivalcev več kot pred 50 leti.

OGRADA – VASICA Z ENO HIŠO

Še pred nekaj leti smo imeli v Sloveniji kar nekaj vasi z eno samo hišo in le enim prebivalcem. Tudi vasica Ograda v trojiški fari, v sosesstvu Lovranovega in Malnov, ni nikoli imela več kot ene hiše, hleva in kozolca. V zadnjih petdesetih letih sta bili v Ogradi stalno prijavljeni dve osebi. Tudi sedaj sta, vendar s predznakom začasno, kajti pod svoj rodni krov se vedno znova iz Francije rad vrača Stanko Korošec s soprogo Lojzko, otroka Zmago in Katarina pa sta s svojimi otroki vedno dobrodošla.

Že od nekdaj je bila v Ogradi samo ena hiša. Tudi zdaj je samo ena, preurejena, in stoji na mestu nekdanjega hleva, kjer Stanko in Lojzka Korošec preživljata dobršen del leta.

Osemdeset let je tega, ko je v Ogradi Stanko privekal na svet. Ko je odrasel, je moral najprej opraviti državljansko dolžnost. V Nišu jo je odslužil. Ko je prišel domov, je bila velika kriza. Nekoliko drugačna, kot je zdajšnja. Kljub vsemu je mladi Stanko za nekaj časa le dobil delo v Postojni. V mladostni zagnanosti ga je zamikala tujina. Prvi pobeg preko meje je bil neuspešen. Drugič mu je uspelo in znašel se je v kampu, tam nekje pri Trstu. V Ameriko bi šel, je dejal Italijanom, ki so ga vprašali, kam je namenjen. Da z odhodom v Ameriko ne bo nič, je zvedel kaj kmalu. Na voljo je bila le še Avstralija. Tja pa Stanko ni želel. Predaleč je bila od Blok!

Po krajšem premisleku se je odločil za pobeg iz kampa v Francijo. Ta mu je že prvič uspel. Italijani so bili veseli, da so se ga znebili, zato po njem niso nikoli poizvedovali. Francozi pa so ga bili veseli, saj so takrat potrebovali veliko delovnih moči.

V Parizu je našel delo. Po treh letih se je preselil nekaj deset kilometrov ven iz Pariza, kjer si je z delom zaslužil pokojnino.

Ko je bilo Stanku 30 let, se je poročil z Bločanko Lojzko Klučarjevo, Čičkovo od Fare. Letos jih ima Stanko že 50 več. O praznovanju zlate poroke pa sem ju pozabil vprašati. Spoznala sta se, se še dobro spominja gospa Lojzka, pri zobozdravniku v Postojni, kjer je bila Lojzka asistentka.

Ko je Stanko odšel v pokoj, si je na prostoru nekdanje rojstne hiše zgradil novo, preuredil dotrajana gospodarska poslopja, okolico in Ograda je spet oživila. Še posebno živahno pa je v Ogradi, ko jo napolnijo njuni vnuki.

Od začetka maja pa vse do poznih jesenskih dni sta Koroščeva v Ogradi. Čeprav že iz mladih let vajena mraza, se tem na jesen življenja kaj rada ogneta in se preselita v toplejše kraje blizu Pariza. K svojim!

Na Lovranovem in v Ogradi sem se pogovarjal, fotografiral in za Bloški korak napisal:

Tone Urbas

Strokovno usposabl

RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. je v juniju 2012 organizirala strokovno ekskurzijo na Norveško, namenjeno ključnim zaposlenim v občinah Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Logatec, Loška dolina, Pivka in Postojna, ki na občinski in regionalni ravni pripravljajo ukrepe za izvajanje strategije razvoja Zelenega krasa.

Naj spomnimo, omenjene občine so se pred približno štirimi leti odločile za skupen pristop k ob-

likovanju nove razvojne vizije Notranjsko-kraške regije, ki temelji na trajnostnem razvoju ter sožitju narave in človeka. Ob že vzpostavljeni strategiji razvoja regije in novi krovni znamki Zeleni kras, ki služi že 60-im registriranim uporabnikom, so občine investirale v opremljanje regijskih turistično-informativnih točk, izobraževanje delavcev v turizmu, turističnih vodičev in imetnikov znamk, v pripravo promocijskih materialov, filmov in ostalih promocijskih aktivnosti. Prav tako so občine ob podpori razvojne agencije začele izvajati skupne ukrepe na področju ravnanja z odpadki in spodbujan-

Tipična norveška pokrajina – občina Lier

Stanko in Lojzka Korošec se vsako leto raje vračata v Ogrado.

janje na Norveškem

ju inovacijske kulture v regiji. Ne glede na izpostavljene aktivnosti pa regijo čaka še dolga pot do uresničitve zastavljene vizije, pri čemer pogosto zaznavamo potrebo po bolj konkretnih znanjih, izkušnjah in orodjih, s katerimi je tovrstne razvojne cilje možno doseči.

V luči navedenega je RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. pridobila podporo programa Vseživljenjsko učenje, podprograma Leonardo da Vinci – mobilnost in v sodelovanju z norveško institucijo za spodbujanje trajnostnega razvoja Stiftelsen Idébanken organizirala

1-tedensko strokovno ekskurzijo v Oslo in okolico. Med cilji projekta je bil odločevalce in zaposlene, ki pripravljajo razvojne podlage na ravni občin Notranjsko-kraške regije, seznaniti s pristopi in aktivnostmi, ki jih na Norveškem uporabljajo za trajnostno upravljanje občin in regij ter jim na ta način omogočiti dostop do specifičnih upravljaljskih znanj. Poleg prenosa dobrih praks, ki smo jih spoznali, je strokovna ekskurzija ponudila tudi veliko priložnosti za navsezovanje stikov z norveškimi kolegi, ki so si na področju upravljanja za trajnostni razvoj pridobili že precej izkušenj. Tako smo

obiskali občini Lier in Øvre Eiker, kjer smo spoznali različne iniciative za zmanjšanje porabe energije, trajnostni prostorski razvoj občin, trajnostni transport ter nekaj primerov dobrih praks ohranjanja lokalne tradicije (kot so npr. proizvodnja mleka, sirarna in muzej stekla). V nacionalni organizaciji za spodbujanje inovacij ter razvoja podjetij in industrije, Innovation Norway, smo se podrobneje spoznali s principi ekološkega certificiranja na ravni institucij, pa tudi posameznih (turističnih) proizvodov in storitev. Ogledali smo si tudi mestni šolski vrt v okrožju Sagene v Oslu ter Geitmyra otroški center za kulturo prehranjevanja, kjer sistematično poučujejo mlade o pridelavi in pripravi zdrave prehrane.

Strokovno usposabljanje je za vseh 9 udeležencev predstavljalo zanimivo izkušnjo, ki je med drugim prinesla tudi spoznanje, da smo tudi sami na področju upravljanja trajnostnega razvoja precej napredovali, a je za večjo uspešnost celotnega območja potrebna bolj izrazita promocija, predvsem pa povezovanje in sodelovanje med posameznimi razvojnimi akterji. Pri tem ne gre izključevati tudi prebivalcev v regiji, ki s svojo aktivnostjo lahko bistveno prispevajo k doseganju skupnih ciljev: kakovostnemu, naravnemu in zdravemu življenju v Notranjsko-kraški regiji.

*RRA Notranjsko kraške -
Alenka Volk*

Mestni vrtiček dišavnic v mestnem okolišu Sagene: ker veliko ljudi nima svojih vrtov, so po mestnem okolišu razpostavljene posebej urejene prikolicе z nasajenimi dišavnicami, po katerih lahko poseže vsak mimoidoči.

Šolske površine v občini Øvre Eike: velik poudarek je na urejenosti in zanimivosti šolske okolice, ki omogoča tudi veliko priložnosti za druženje otrok in občanov.

Poslanska pisarna na Blokah

Poslanska pisarna na Blokah deluje od septembra 2012. Zaželeno je, da stranke svoj obisk najavijo po elektronski pošti z navedbo problematike.

- Mag. Andrej Šircelj (andrej.sircelj@dz-rs.si) bo v pisarni vsak 2. ponedeljek v mesecu ob 13.30;
- Rihard Braniselj (rihard.braniselj@dz-rs.si) vsak 1. ponedeljek v mesecu ob 10.00 in
- Iva Dimic (iva.dimic@dz-rs.si) vsak zadnji ponedeljek v mesecu ob 10. uri.

Občina Bloke

Jadralno letalstvo na Blokah

Pred startom brezmotorne letala »Zöling« z vrha Bradatke (foto: E. Zupan, Ljubljana)

Čez 2 leti bo minilo osmdeset let, ko se je na Blokah začelo šolanje letalcev na jadralnih letalih. Prvi jadralci, pravzaprav šele »šolarji« za pilote jadralnega letala, so prišli na Bloke leta 1934. Tega leta je bil ustanovljen Aeroklub v Ljubljani, v avgustu pa je bilo odprto tudi novo letališče v Polju pri Ljubljani. V tem času so se prvi bodoči letalci že učili na Blokah prvih »korakov v zraku«.

Se boste vprašali, kako da se je šolanje začelo prav na Blokah, ki so bile v tistem času za velik del Slovenije skoraj neznane, saj so bile izven prometnih tokov.

Mogoče je na to izbiro vplival ing. Stanko Bloudek, znan vsestranski športnik, ki je bil poleg svoje glavne stroke velik poznavalec aeronavtike. Na Bloke je v dvajsetih letih prejšnjega stoletja večkrat prišel z raziskovalci bloškega smučanja bratoma Rudolfom in Metodom Badjuro ter z Josom Gorcem, visokim funkcionarjem takratnega Jugoslovanskega smučarskega saveza.

Pokojni Aleksander Lavrič, v Lavričevi gostilni so se namreč ti možje hranili in prenočevali, mi je nekoč pripovedoval, da je ing. Bloudek ugotovil veliko preprihanost Bloške planote in da je tam raziskovalcem omenil, da bi bila na hribu Pečnik, ki je bil takrat neporaščen, odlična smučarska skakalnica, ki bi omogočala ne samo skok, ampak zaradi burje tudi let na smučeh. Bloke so bile iz Ljubljane v tistih časih težje dosegljive, saj so oddaljene 20 km od najbližjih železniških postaj, Planica pa je bila zraven železnice in zaradi višjih in daljših vzpetin pod Poncami je bila ta Bloudkova ideja realizirana v Planici.

Bloke so namreč s svojimi smermi vetra in smermi hribovitih hrbtov idealne za izkoriščanje t. i. pobočnega vzgornika. Na Blokah je znano, da je najbolj pogost in enakomeren veter severovzhodnik – burja. Ta piha pravokotno na pobočje Piškovca, Pečnika in Stražnic. Ker so bila ta pobočja nekoč neporaščena, se je zrak ob pobočju dvigal in s tem obdržal letalo dalj časa v zraku, seveda če je pilot ta vzgornik znal izkoristiti. Kadar je pihal iz nasprotni smeri jugozahodnik, se je usmerjal v pobočje Bloškega hriba, Bradatke in Volčjanskega hriba. Učinek je bil tu podoben, vendar je jugozahodnik lahko zelo nepredvidljiv, je bolj sunkovit, vrtnčast in rad menja smer. Burja pa je bolj enakomerna v smeri in jakosti. Zato so jadralci največ letali s Piškovca – tudi rekordi v trajanju poleta so bili doseženi na tem pobočju, manj pa so jadrili z Bradatke ali Volčjanskega hriba.

Prva leta so jadralci letala shranjevali v Novi vasi pod velikim skednjem, ki še vedno stoji za Zupančičevo hišo (Ranč Bloke). Nato so jih nekaj let imeli pod velikim vojaškim šotorom na prostoru za sedanjo osnovno šolo. Tu so zgradili manjšo barako, kjer je bila kuhinja in jedil-

Začetniško letalo tipa »Zöling« v letu v smeri na Novo vas. Start z »B« terena vrh Bradatke (foto: E. Zupan, Ljubljana)

nica. Letalci so dolgo bivali vsepovsod. Največ so spali na senu pod skednji, zlasti so se zadrževali pri Cvetkovih, kjer je bila včasih gostilna.

Leta 1936 so končno dobili svoje spodobne bivalne prostore in novo, prostorno letalsko lopo – hangar z delavnico. Na Vidmu pri Fari so zgradili veliko brunarico s stolpom. Tu so bili bivalni prostori, kuhinja in učilnica. Na stolpu je bila velika vetrnica, ki je s pomočjo vetra gnala dinamo. Tako so imeli svojo elektriko. Ta poslopja so bila med vojno požgana.

Po vojni so na istem prostoru postavili nov hangar v nekoliko manjših dimenzijah, za bivanje letalcev pa so obnovili poslopje pri nekdanji »vagi« v Novi vasi. Te stavbe ni več, sedaj je tu parkirišče pri trgovini Agrocenter KGZ. Tako se je že leta 1946 lahko začelo šolanje jadralnih pilotov.

V tistem času so pod Piškovcem postavili manjšo barako, kjer je bil nameščen stabilni bencinski motor ILO z veliko »vitlo«. Na vrhu Piškovca pa je bil zasidran škripec. S pomočjo te »vitke«, škripca in močne jeklene pletenice so za vsak polet letalo potegnili na vrh Piškovca. Prej so jadralci letalo na vozičku sami potiskali na hrib oz. so imeli skromno bosansko kobilico, ki so jo ljubkovalno imenovali Bebica. Ta je letalo potrpežljivo zvelkala na katerikoli bloški hrib.

V teh letih so se tudi domači bloški fantje vključili v jadralno šolo. Od te bloške letalne ekipe so živi še trije, to so Ivan Škrabec iz Nemške vasi, ki je to šolo nadaljeval še v Zveznem letalskem centru v Vršču. Teh let se spominjata tudi France Milavec, Šuštarjev iz Nove vasi, in Mirko Mramor, Kovačev iz Nove vasi. Sedaj živi v Ljubljani.

Bloška jadralna šola je trajala še do prvih petdesetih let prejšnjega stoletja. Takrat so vse manjše jadralne šole ukinili in prenesli v novoustanovljeni Alpski center v Lescah.

O zgodovini jadralne šole na Blokah nacionalna TVS pripravlja dokumentarno oddajo. Snemanje bo letos v mesecu oktobru. O tem pa bomo kaj napisali v naslednji številki.

France Škrabec

Razglednica Nove vasi l. 1940, v ozadju pobočja »plešastega« Županščka in gola pobočja Stražnic, Pečnika in Piškovca. (foto: Arhiv France Škrabec)

Hangar na Vidmu pri Fari leta 1936 in nad njim jadralno letalo tipa »Salamandra« (foto: Arhiv France Škrabec)

Prva začasna streha za jadralna letala v Novi vasi, nekdanj imenovan Lahov magacin po takratnem lastniku – veleposestniku Modicu z Lahovega (foto: Stane Jakopin)

Prvič v šoli

Prvošolci že nekaj tednov pridno hodijo v šolo. Vas zanima, zakaj radi prihajajo v šolo? Preberite.

V šoli mi je všeč, ker sem lahko cel teden rediteljica. Naša učilnica je lepa. Na steni visijo odtisi naših nogic in rokič. Rada grem v telovadnico. Najraje se igram s Klaro, ker je med poletnimi počitnicami dolgo nisem videla. Všeč mi je, ker gremo jutri k Petri na kmetijo. Prvi šolski dan mi je bil všeč, ker smo bili samo kratek čas v šoli. Lepo mi je bilo, ko je učiteljica Petja pripravila zanimivo lutkovno predstavo. Na koncu so zasvetile lučke. Prvi šolski dan mi je bil lep tudi zato, ker je bila z mano mamica. (Nike)

Prvi šolski dan mi je bil zelo všeč, ker je bila v razredu zabava. Lutkovna predstava, ki jo je pripravila učiteljica, mi je bila super. Tistega dne smo se tudi slikali. Rad sem v šoli, ker se lahko v igralnici igramo sami. Učiteljica mi je všeč, ker je prijazna in ima rada živali. (Mai)

V šoli se rada igram s Klaro, Nike in Lili. Igramo se v majhni kuhinji. V šoli imamo veliko telovadnico, rada se igram z velikim, pisanim padalom. Naša učilnica je zelo lepa. Rada igram na inštrumente. (Petra)

Meni je v šoli vse bolj všeč kot v vrtcu. Kocke so boljše, pa velikokrat gremo na igrala. Ampak kocke so pa res dobre. Naša učiteljica nas lepo uči in je prijazna. Prvi šolski dan mi je bil lep, ker sem naredil pikapolonico. Eno pikapolonico pa je zame narisala mami. (Jan)

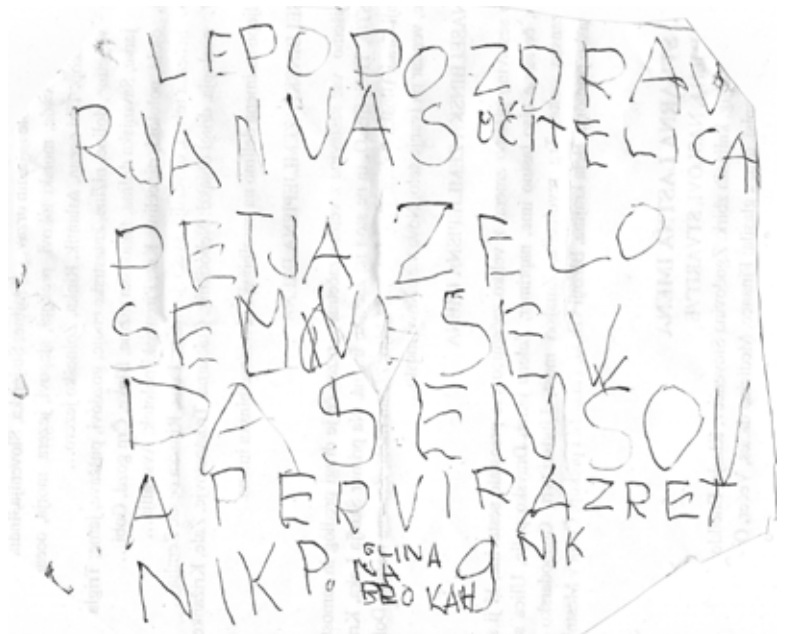
Rad sem v šoli, ker se tam učimo, pa tudi igramo. Rad se igram zunaj na igralih. Prvi šolski dan smo v šoli dobili torto. Bila je čokoladna. Všeč mi je, ker smo včasih skupaj z učenci iz višjih razredov. Najbolj sem zadovoljen, ker je v razredu več fantov kot punc. Moja učiteljica je prijazna in nosi velike uhane. (Aljaž)

V šoli sem rada s Petro, Nike in Lili. Rada se učim, rada pa sem tudi zunaj na igralih. Punce se rade gugamo na gugalnicah. Všeč mi je, kadar nas fantje lovijo. Moja učiteljica je zelo prijazna, nič ne kriči. (Klara)

Pri likovnem pouku smo že slikali sončnice. Rad grem na kosilo in rad igram nogomet. Moja učiteljica mi je všeč, ima fino frizuro. Rad hodim v šolo. (Alen)

Všeč mi je, ker gremo jutri k Petri prebirat krompir. Zelo rada se igram s Petro, Nike in Klaro. Všeč mi je, ker se igramo zadaj v kotičku z majhnimi »človečki« in majhnimi jajčki debeluški. Prvi šolski dan smo jedli torto. Bila je zelo dobra. (Lili)

V šoli mi je zelo všeč učilnica. Na stenah so kačji pastirji in abeceda. Rad se igram z lego kockami, imamo take, da lahko »šraufamo«. V šoli

se učimo, malo pa se lahko tudi igramo. Jaz iz modrih kock gradim piramido. Rad nagajam puncam, potem tečnarijo ..., ampak jih vseeno lovim. V kotičku Gledališče velikokrat pripravim lutkovno predstavo. Prvi šolski dan pa je bil zame čisto prekratek. (Nik)

V šoli se rad učim, všeč mi je, ker imamo domačo nalogo. Zelo rad grem v telovadnico. Komaj čakam, da bomo šli jutri k Petri. Prvi šolski dan mi je bila všeč lutkovna predstava in slastna čokoladna torta. Všeč mi je moja učiteljica. (Juš)

Po pripovedovanju učencev zapisala Petja Ilejšič

Upravni odbor šolskega sklada OŠ Toneta Šraja Aljoše z enoto vrtec Nova vas se zahvaljuje donatorjem za denarne prispevke v letu 2011

AVTOPREVOZNIK KLANČAR, NOVA VAS,
AVTO M, CERKNICA,
DEMIRA, RAVNE,
IZVIR, RENATO PONIKVAR, CERKNICA,
KEMONT, MILAVEC LADO, NOVA VAS,
KOVINOPLASTIKA, NOVA VAS
NOVOHIT, ŽNIDARŠIČ, FARA
ROT, BENETE,
ŠIRAJ MIRAN, NOVA VAS,
TANJA BAR, NOVA VAS.

Tudi v letošnjem šolskem letu se obračamo na vas s prošnjo za donatorska sredstva.

Vemo, da je pred nami finančno težko leto, zato bomo še toliko bolj veseli vsakršnega vašega prispevka, pa naj bo to v obliki denarja, starega papirja, kartuš ...

Star papir zbiramo v šoli in ga lahko oddate v času pouka na zadnjem vhodu v šolo.

Prispevke lahko nakažete na podračun OŠ Toneta Šraja Aljoše:

0135 - 6030644332, sklic na številko 29901-šolski sklad.

Vse podatke o delovanju šolskega sklada najdete na naši spletni strani: www.o-novavas.lj.edus.si.

Hvala za prispevke!

Šola v naravi na Debelem rtiču

Tudi v tem šolskem letu smo se učenci 5. razreda odpravili v šolo v naravi, kjer smo postali res dobri plavalci. Z nami sta bila razredničarka Pavla Ponikvar in plavalni učitelj Nace Farkaš. Šola v naravi je bila zelo zanimiva. Pri pouku smo spoznali sredozemske rastline, ki krasijo park na Debelem rtiču. Raziskovali smo obalo in nabirali alge, školjke ter polže.

Najbolj smo pogrešali svoje domače, zato smo jim že drugi dan napisali razglednice in komaj čakali odgovore. Najbolj smo uživali ob srečanju s pravim gusarjem, ki nam

je prinesel gusarski zaklad. Hrana je bila dobra, enkrat so nam kuharji pripravili celo piknik. Preizkusili smo se tudi v plesu in odkrivanju skritih talentov. Ob koncu šole v naravi smo si z dobrim plavanjem prislužili srebrne in zlate delfinčke. Nepozaben je bil tudi zadnji dan. Ogledali smo si mesto Piran in kupovali spominke.

Učenci 5. razreda in razredničarka Pavla Ponikvar

Letna šola v naravi in plavalna pismenost na Blokah

Tudi letošnje šolsko leto se je za petošolce začelo s plavalno šolo v naravi na Debelem rtiču. Ob uspešnem zaključku le te so mi misli odtavale daleč nazaj in zavedel sem se, da bloške šolarje v šoli v naravi spremljam že več kot trideset let in da so skozi to šolo »bloški smučarji« postali tudi plavalci.

Bilo je junija leta 1981, ko sem kot študent v Pacugu v šoli v naravi prvič srečal učence z Blok. V moji skupini so bili sicer otroci iz Starega trga, a z Bločani smo postali dobri prijatelji. Tudi

naslednje leto so me povabili k sodelovanju in tokrat sem učil plavati bloške učence. Spomnim se prvega dne in preizkusa plavanja, 75 % otrok si sploh ni upalo v vodo, od tistih, ki pa so se namočili, sta nekako plavala le dva. Začel se je naporen teden trdega dela in prepričevanja, da so ti učenci šli v vodo in ob koncu tečaja plavali. Naslednjih pet let sem v šoli v naravi vseskozi sodeloval z učenci z Blok, čeprav sem poučeval v osnovni šoli Stari trg. Ker sem največkrat imel skupino začetnikov, je v moji skupini pristalo tudi veliko Bločanov. Kmalu smo

Pacug, predvsem zaradi spomladanskega termina, zamenjali z Rabom. Leta 1987 sem začel poučevati športno vzgojo v osnovni šoli Nova vas in tako od takrat naprej v šoli v naravi učim plavati večinoma svoje učence. Z argumenti sem prepričeval starše, da so vse otroke poslali v šolo v naravi in jim tako omogočili učenje plavanja. Spomnim se nekega zaključka šole v naravi iz teh let in pogovora z učencem. Ob podelitvi priznanja sem mu rekel: »Zdaj boste pa lahko šli na morje, ker si se naučil plavati.« Pa je fant žalostno pogledal in odgovoril: »Kako, ko pa ne plavata ne oči in ne mami.« Takrat sem sklenil, da bom vedno naredil vse, da iz moje skupine domov ne bo odšel noben neplavalec in sem vedno poučeval začetnike ter izbral zunanje sodelavce, ki sem jim zaupal. Danes lahko povem, da to obljubo še vedno držim in tako že dolga leta osnovne šole na Blokah ne zaključijo noben neplavalec.

Do leta 1990 smo šolo v naravi organizirali skupaj z ostalimi šolami bivše cerkniške občine na Rabu. Takrat je trajala deset dni in tam smo imeli dobre pogoje s primerno obalo (plitka voda in mivka). Tudi v teh časih je bilo še veliko neplavalcev.

Leta 1991 smo zaradi vojne šolo v naravi izpustili in začeli iskati novo lokacijo v Sloveniji. Našli smo jo na Debelem rtiču in leta 1992 tja odpeljali dve generaciji. Tudi sem je prihajalo še veliko otrok, ki niso bili prilagojeni na vodo in je bilo potrebno veliko truda, da so ob koncu preplaval petdeset metrov in tako postali plavalci.

ANEKDOTA IZ MOJE PRVE ŠOLE V NARAVI

Kot mlad študent iz Prekmurja sem prišel učiti plavati Notranjce. Pri pogovoru z njimi sem se trudil, da nisem uporabljal dialekta, oni pa so se pogovarjali po domače (v narečju). Razumel sem skoraj vse, včasih pa mi kaka beseda le ni bila razumljiva.

Tako smo enkrat po prihodu iz vode sedeli na plaži in se igrali s kamenčki. Tomaž se je naveličal in je vprašal: »Tovariš, lahko grem udo?«

»Nikamor,« sem odgovoril.

Čez čas pa pride spet: »Grem lahko udo?«

Pogledam ga in odgovorim: »Nikamor, sedaj bomo šli v vodo!« In smo šli v udo in v vodo.

Na bolje se je obrnilo z uvedbo devetletke, ko so v učni načrt prišli obvezni dvajseturni plavalni tečaji v tretjem razredu in tečaji za zlati sonček v vrtcu ter v prvem razredu. Tako sedaj učence naučimo plavati že v tretjem razredu in v šoli v naravi to znanje samo razširimo in izpopolnimo. Sedaj se iz šole v naravi vračajo učenci, ki obvladajo tri plavalne tehnike, znajo skočiti na glavo, se seznanijo s potapljanjem in so sposobni dolgotrajnega plavanja v globoki vodi. Lahko rečemo, da so res plavalci.

Ob koncu pa lahko še enkrat ugotovimo, da po zaslugi šole v naravi danes vsi Bločani, ki so stari med deset in štirideset let, plavajo. Šola v naravi pa je tudi šola za življenje, učence navaja na samostojnost in na skupinsko delo. Upam, da se bo ta tradicija še dolgo nadaljevala.

V šoli v naravi sem doživel veliko lepih in tudi veliko težkih ter narnih trenutkov. Ko vidim zadovoljne obraze otrok, ki ob zaključku prejema zasluzena priznanja, pa v hipu pozabim na dolgotrajno zadrževanje v hladni vodi in vsakoletno vračanje domov brez glasu. Tako je poplačan ves moj trud.

Tako je bilo tudi letos, ko se je domov vrnilo šest zlatih in pet srebrnih delfinov, ki bodo drugo leto lahko šli plavat na morje ali na Bloško jezero, saj znata plavati tudi njihova oči in mami, ker sta bila v šoli v naravi.

Nace Farkaš

Ekodan – raziščimo Bloke

V SEPTEMBRU SMO IMELI NA ŠOLI EKODAN. PO SKUPINAH SMO RAZISKOVALI, KAJ VSE IMAMO NA BLOKAH.

PRVARJI SO PREBIRALI KROMPIR PRI ZABUKOVČEVIH

Pripravili so nam tri zaboje z napisi: rumen krompir, rdeč krompir, semenski krompir in dve vedri z napisoma: za pujske in gnil krompir. Vse to so opremili tudi s sličicami, tako da krompirja res ni bilo težko ločevati. Petrina mamica Anica nam je stresla nekaj zabojev na temu primerno podlago in smo začeli. Še prej pa nas je opozorila, da je krompir naša hrana in naj skrbno pazimo, da kakšnega ne pohodimo. Ko je bil krompir sortirán, smo delovno mesto očistili, pometli, zložili »gajbice« in odnesli krompir tja, kamor spada. Krompir za pujske smo odnesli kar k pujsom. Tam nas je že čakal kotel, v katerem se je kuhal krompir za pujske. Vsak je lahko na »špino« nataknil svojega, ga olupil, posolil in pojedel. Seveda smo šli vsi še kar nekajkrat po kuhan krompir. Mmmm, ne pomnimo, kdaj smo nazadnje tako dobro malicali. Res smo imeli zanimiv dan, prebiranje krompirja pač ni več prisotna v vsaki hiši, tudi na Blokah ne. Bilo je poučno in zabavno, pa tudi okusno. Hvala gospe Anici, ker nam je pomagala pri načrtovanju tega dne.

Prvarji z učiteljico Petjo Ilejšič

GOSPA Marija LIPOVEC JE DRUGARJE PELJALA V SVET ZELIŠČ

Vabilo je z veseljem sprejela. Dogovorili sva se, da bo učencem predstavila zdravilne rastline, ki uspevajo na Blokah. Rastline smo vonjali, spoznavali njihova imena, se pogovarjali o njihovi uporabi, si ogledali, kje rastejo in pripravili majhno razredno razstavo. Ob zaključku smo pripravili in okušali tri vrste čajev: čaj iz melise, bezga in šentjanževk. Čaju smo dodali malo domačega medu.

Učenci so uživali v čudovitih vonjih in okusih. Verjamem, da bo ta dan vsem ostal v lepem spominu, še posebno pa Andražu, saj je bila z njim v šoli njegova babi.

Drugarji z učiteljico Heleno Šivec

TRETARJI SO OPAZOVALI SADJE NA BLOKAH

Sprehodili smo se po domačih vrtovih. Starši in stari starši so nam povedali imena sadnih dreves, ki rastejo na njih.

V šoli smo naredili histogram in ugotovili, da so na Blokah zelo pogosta jabolka, slive, hruške, pa tudi vinska trta in kakšna češnja. Od jagodičja pa rastejo maline, ribez, robide, jagode. Redki imajo posajene celo lubenice.

V trgovini in v Bločanki smo si ogledali, katero slovensko sadje prodajajo. Opazili smo le jabolka slovenskega porekla, ostalo sadje pa prihaja iz drugih držav in celin: Italije (solata, grozdje), Španije (pomaranče, grenivke, limone), Srbija (slive), Kolumbija (banane), J Afrika (pomaranče) ...

Tretarji z učiteljico Barbaro Širaj

Učenci tretjega razreda pred Bločanko

ČETRTARJI SO NA TRAVNIKU ZA ŠOLO RAZISKOVALI RASTLINE

S preprosto raziskavo smo ugotovili, da je poleg različnih trav v tem časovnem obdobju najbolj razširjena rastlina na našem travniku žafran, našli pa smo tudi čudoviti nageljček, zdravilno smetliko, navadni regrat, navadno korenje, golo stoklaso, njivski osat idr.

Vidiš, Zarja, to je ta rastlina.

Zgradbo travniških rastlin, ki smo jih opazovali, smo tudi narisali in poimenovali. Ugotovili smo, da se posamezni deli med seboj razlikujejo po velikosti, barvi in obliki.

Ponovili smo tudi, kaj je to herbarij in eno rastlino pripravili za sušenje. Skupaj smo jo izkopali, dobro očistili, natančno raztegnili, zapisali potrebne podatke in jo dali sušit.

Pogovorili smo se tudi o bontonu v naravi. Kar nekaj rastlin je zaščitene in jih ne smemo trgati. Delo na terenu nam je bilo zelo všeč in ga bomo kmalu dopolnili z raziskovanjem dreves, grmovnic in gob v bližnjem gozdu nad Nemško vasjo.

Četrtraji z učiteljico Ksenijo Brus

No, Jože, kakšne oblike so listi?

DOLOČANJE KVALITETE VODE NA BLOŠKI PLANOTI

S pomočjo kovčka za določanje količine fosfatov, nitritov, nitratov, pH, trdote vode smo raziskali, kakšna je kakovost vode na treh mestih. Izbrali smo vodo iz Volčjega jezera, Bloščice pri Velikih Blokah in iz pipe, ki teče v vodnjak v Novi vasi.

Ugotovili smo, da je voda pitna, ni onesnažena, vsebuje pa veliko vodnega kamna. Pogovorili smo se o tem, kakšne posledice ima vodni kamen za naše aparate in kako trda voda vpliva na količino porabljenega pralnega praška.

Iz teh voda smo zajeli tudi organizme in si jih ogledali. Ugotovili smo, da tudi organizmi potrjujejo dobro kakovost voda. Biodiverziteta organizmov je bila zelo visoka.

Učenci z učiteljico Almo Kandare

NA OBISKU PRI ČEBELARJU

Obiskali smo čebelarja gospoda Carja, ki se mu je pridružil tudi gospod Kaplan. V zanimivi predstavitvi smo izvedeli, zakaj je čebelarstvo tako pomembna dejavnost za poljedelstvo in sadjarstvo, poučili smo se o čebeljih izdelkih in se zavedli dejstva, da je človek največji sovražnik čebel, saj s svojo brezbriznostjo do narave in okolja ogroža njihov ob-

stoj in s tem tudi obstoj človeške vrste. Pokukali smo v čebelnjak, kjer so se čebele že začele umirjati pred zimskim počitkom, ogledali smo si orodja in pripomočke, ki jih v čebelarstvu uporabljajo, in se pogovorili o odgovornem in prijaznem odnosu do narave.

Učenci so bili zelo pozorni in radovedni poslušalci in upamo, da bo kdo izmed njih zrasel v zagnanega čebelarja.

Učenci z učiteljico Grozdano Gornik

BLOŠKI VODNJAKI – »ŠTIRNE«

Ogledali smo si eno največjih »štirn« v Novi vasi. Izmerili smo dimenzije, s pomočjo vedra in štoparice tudi pretok vode in se ob tem še pogovarjali z bližnjim sosedom, ki nam je na slikovit način povedal kar nekaj zgodovinskih prilog, ki so se godile okrog te »štirne«.

V učilnici smo nadaljevali z delom v manjših skupinah. Učenci so izdelali plakat s fotografijami, ki smo jih posneli na terenu, in vsemi podatki, ki smo jih zbrali. Drugi so medtem izdelali pravo maketo »štirne« iz DAS mase, v pomanjšanem merilu 1 : 25. Še posebej lepo je učencem uspelo izdelati detajle – pomanjšan model pipe iz časa Marije Terezije, ujeti barvo kamnite osnove in sploh doseči stabilno postavitev modela. Nekateri boljši matematiki so se medtem ukvarjali z merjenjem natočene vode v vedro v 15 sekundah in preračunom pretoka v eni uri, dveh in v enem dnevu. Zanimiv se jim je zdel tudi izračunan volumen »štirne« - 111 m³.

Učenci z učiteljico Anico Indihar Zabukovec

ZNANI BLOČANI

Nekemu kraju ne daje podobe le narava, ampak tudi ljudje, ki živijo v njem. In nekateri med njimi s svojim delom pustijo kar velik pečat.

Skupina fantov iz šestega razreda je raziskovala, kateri so znani Bločani. Jože Lavrič Cascio, ki so ga obiskali, jim je predstavil kirurga Božidarja Lavriča. Šli pa so tudi v Nemško vas h gospe Marti Čampa, ki je obudila nekaj spominov na pisatelja Ivana Čampo. Fantje so kar zvedavo poslušali.

Po poti so mimoidoče spraševali, kdo je za njih znan Bločan. Ugotovili so, da ji je še kar nekaj.

Šestarji z učiteljico Jernejo Kovšca

Strelnski krožek

Po zaslugi Lovske družine Martin Krpan Bloke na OŠ Toneta Šraja Aljoše že vrsto let izvajamo strelnski krožek. V lanskem šolskem letu so se učenci srečevali od oktobra do konca maja dvakrat tedensko. Uspešni so bili na področnem prvenstvu osnovnih in srednjih šol v Posojni. Med osnovnimi šolami je naša šola zasedla 3. mesto. Jaka Milavec, učenec 7. razreda, je dosegel normo za državno prvenstvo, ki pa se ga, žal, zaradi drugih obveznosti ni mogel udeležiti.

Učenci tekmujejo tudi med seboj in na koncu šolskega leta prvi trije prejmejo zlato, srebrno in bronasto kolajno.

Zahvaljujemo se Lovski družini Martin Krpan in mentorju Francu Hiti-ju, kajti vse stroške (servisiranje, vzdrževanje pušk, prostovoljno mentorstvo) krije lovska družina.

Ravnateljica Milena Mišič

Športno društvo Studenec na Blokah je v letošnjem letu organiziralo Bloško ligo v nogometu, v kateri je sodelovalo sedem ekip z Blok. Prvi del tekem se je odvijal v mesecu maju in juniju, druga polovica tekem pa v mesecu avgustu in septembru. Zaključek Bloške lige v nogometu je bil 21. septembra.

Najboljšim ekipam smo ob zaključku podelili pokale. Podelili smo tudi pokal za najboljšega strelca. Dobil ga je Rok Širaj iz ekipe Okrepčevalnica Lovec, ki je dosegel 22 golov.

Pokal za najvratarja je po posvetu in skupni odločitvi z vsemi vratarji dobil Žan Kranjc, ki je bil v spomladanskem delu lige najboljši vratar, prometna nesreča pa mu je onemogočila, da bi branil tudi v jesenskem delu.

Podelili smo tudi dva pokala za sodnika, ki sta ga prejela Nejc Gornik in Branko Knavs.

Za podelitev nagrad se zahvalujemo sponzorjem: Občini Bloke, Kmetiji z nastanitvijo Knavs, Okrepčevalnici Lovec, Baru pri Dominu in Gostilni Miklavčič.

Vsem tekmovalcem in gledalcem se lepo zahvalujemo in jih vabimo, da se drugo leto vidimo še v večjem številu.

ŠD Studenec na Blokah

Bloška liga v nogometu

Zmagovalna ekipa Okrepčevalnice Lovec

LESTVICA BLOŠKE LIGE 2012

EKIPA:	T	Z	N	P	D : P	T	+/-
OKREPČEVALNICA LOVEC	12	11	0	1	63 : 16	33	+47
VELIKE BLOKE	12	8	1	3	33 : 29	25	+4
STUDENO	12	7	1	4	28 : 19	22	+9
STUDENEC	12	5	2	5	25 : 19	17	+4
KNAVS	12	3	3	5	15 : 29	12	-14
STAREJŠI MLADINCI	12	2	1	9	17 : 41	7	-24
RAVNE	12	0	2	10	18 : 55	2	-37

Tradicionalna tekma stari - mladi

V soboto 15. 9. je na travnatem igrišču v Novi vasi potekala tradicionalna nogometna tekma med starimi in mladimi.

V zelo napetem prvem polčasu smo videli veliko lepih priložnosti, vendar brez zadetkov. V drugem polčasu pa je starejšim že malo zmanjkovalo energije in to so mladi s pridom izkoristili in povedli z 1 : 0.

Kmalu pa sta sledila še dva zadetka. Vendar se stari kljub temu niso predali in ob zaključku tudi dosegli častni gol. Končni rezultat MLADI 3 : 1 STARI.

Po končani tekmi pa je sledilo druženje ob dobri hrani in pijači.

Blaž Knavs

4. tek po Blokah

V nedeljo 9. septembra 2012 je na Blokah potekala 6. tekma ELGO-Nova Notranjskega tekaškega pokala 2012. V prijetnem sončnem vremenu se je 4. Tek po Blokah udeležilo 174 tekačev, 84 članov in članic in 90 osnovnošolcev. Trase za teke so bile v letošnjem letu nekoliko spremenjene zaradi gradnje športne dvorane. Kljub temu so tekmovalci večinoma pohvalili razgibano progo z nekaj vzponi in spusti.

Absolutni zmagovalec na progi dolgi 6,7 km je postal Gašperregar, ki je tu zmagal že pred dvema letoma. Z letošnjim tekom pa je svoj dosežek še izboljšal. Njegov čas, 23:04, je najhitrejši čas, ki je bil do sedaj dosežen na Teku po Blokah. Drugo mesto je tako kot lansko leto dosegel Denis Guzelj, tretje pa Andrej Trojer. Med članicami je letos zmagala Polona Kopač. Druga je bila Mojca Modic, tretja pa Slavica Mlakar.

Žal se letošnjega teka v odraslih kategorijah ni udeležil noben domačin, zato pa se je teka udeležilo več kot 40 osnovnošolcev iz OŠ Nova vas. Ponovno so se izkazali kot odlični tekači, saj so bili na zmagovalnih stopničkih v vseh kategorijah. Medalje si je priborilo kar devet naših osnovnošolcev.

3. Veronika Bačnik, OŠ Nova vas

Fantje

1. Nejc Šraj, OŠ Nova vas

2. Jaka Milavec, OŠ Nova vas

3. Meris Dulić, OŠ Nova vas

1600 m

Dekleta

1. Maja Mlakar, OŠ Stari trg

2. Zakrajšek Kaja, OŠ Nova vas

3. Jenko Teja, OŠ Ilirska Bistrica

Fantje

1. Jaka Marolt, OŠ Nova vas

2. Jaka Grže, OŠ Miroslava Vilharja

3. Juš Šajn, OŠ Rakek

Celotni rezultati in več fotografij najdete na spletni strani: www.sd-bloke.si.

Tekmo sta organizirala Športno

društvo Bloke in OŠ Nova vas, denarno pa sta jo podprla Občina Bloke in podjetje Grafit d.o.o.. S praktičnimi nagradami za tekmovalce so prireditve popestrila podjetja in posamezniki. Pri organizaciji tekme je sodelovalo veliko prostovoljcev, ki se jim iskreno zahvaljujemo.

Mojca Milavec, ŠD Bloke

REZULTATI

OSNOVNOŠOLSKIH TEKOV:

600 m

Dekleta

1. Ema Bebar, OŠ Stari trg

2. Meta Drobnič, OŠ Nova vas

3. Zala Vintar, Ljubljana

Fantje

1. Miha Mlakar, OŠ Stari trg

2. David Zabukovec, OŠ Begunje

3. Luka Milavec, OŠ Nova vas

1000 m

Dekleta

1. Zidar Sara, OŠ Nova vas

2. Sterle Maja, OŠ Stari trg

Diplomantke

KARIN MILAVEC

Karin Milavec (poročena Mustar) z Runarskega je 15. 12. 2011 z diplomo uspešno zaključila študij na Zdravstveni fakulteti v Ljubljani, smer zdravstvena nega. Naslov njene diplomske naloge je bil »Rehabilitacijska zdravstvena nega bolnika po razpoku možganske anevrizme (študija primera)«.

Za nadaljevanje študija na Zdravstveni fakulteti se je Karin odločila, ker si želi po svojih najboljših močeh pomagati ljudem v najtežjih in najranljivejših obdobjih njihovega življenja. Študij ji je omogočil nadgradnjo srednješolskega znanja ter pridobitev novih izkušenj na različnih področjih zdravljenja. V času študija je pogrešala malo več prostega časa, saj je bil urnik zelo natrpan. Dopoldan je imela prakso in vaje, popoldan pa so sledila predavanja.

Karin se je po zaključenem študiju zaposlila v Kliničnem centru v Ljubljani na kliničnem oddelku za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok (CIT). Z delom na tem oddelku pridobiva nova znanja in izkušnje, ki jih potrebuje v svojem delokrogu. Srečuje se s težkimi bolniki različnih starosti, žal pa tudi s smrtjo. O nadaljevanju študija zaenkrat še ne razmišlja, saj si želi najprej pridobiti izkušnje s praktičnim delom.

TJAŠA PONIKVAR

Tjaša Ponikvar iz Nemške vasi je 17. septembra 2012 na Pedagoški fakulteti v Ljubljani uspešno zagovarjala diplomsko delo z naslovom »Kako športno vzgojo doživljajo učenci 2. triletja z območja Notranjske«. Pridobila si je naziv profesorica razrednega pouka.

Študij na tej fakulteti sicer ni bil njena prva izbira, vseeno pa je prepričana, da se je odločila za pravi poklic. Delo z otroki je po njenem mnenju zelo lepo, prijetno, razgibano in polno izzivov, hkrati pa tudi naporno in odgovorno. Študij razrednega pouka ni težak, zahteva pa veliko sprotne dela. Največ znanja si je pridobila v zadnjih dveh letih študija, ko so predmeti postali bolj praktično naravnani, na šolah pa so izvajali tudi nastope.

Tjaša bi si rada čimprej našla zaposlitev in si pričela nabirati izkušnje, saj je prepričana, da ji bo poučevanje dalo več znanja in izkušenj kot nadaljevanje te smeri študija. Zaradi razmer, ki trenutno vladajo v šolstvu, večje izbire glede zaposlitve najbrž ne bo imela. Odločena je zgrabiti vsako delo, ki bo primerno njenemu poklicu, četudi bi se morala voziti kam dlje iz domačega kraja.

NASTJA PAVLIČ

Nastja Pavlič iz Nove vasi je konec meseca avgusta pridobila naziv diplomantka upravnih ved. Diplomsko nalogo z naslovom Dostop do informacij javnega značaja je napisala pod mentorstvom prof. dr. Polone Kovač. Nastja je tako zaključila prvo stopnjo bolonjskega univerzitetnega študijskega programa na Fakulteti za upravo, oktobra pa že nadaljuje z magistrskim študijem.

Za ta študij se je odločila, ker ji je omogočil osvojiti znanja z različnih področij. Predmeti so bili raznovrstni in tako je med študijem pridobila znanje na ekonomskem,

upravno-pravnem, informacijskem in organizacijskem področju. V študijskem letu 2010/11 se Nastja lahko pohvali z nazivom najuspešnejše študentke 2. letnika univerzitetnega študijskega programa Uprava 1. stopnja. Za zaključek 3. letnika je uspešno opravila obvezno študijsko prakso na Inšpektoratu za javno upravo, kjer bo tudi v prihodnje pridobivala znanja in izkušnje, ne izključuje pa tudi možnosti zaposlitve.

Nastja se glede na zgoraj omenjene želje in cilje želi zaposliti v Ljubljani. Tudi na fakulteti si želi postati še bolj dejavna ter si tako s svojim znanjem, izkušnjami in marljivostjo med nadaljevanjem študija izrisati svojo nadaljnjo karierno pot.

Dan Martina

Ob koncu lanskih poletnih počitnic smo člani Društva prijateljev Martin Krpan skupaj z učitelji OŠ Toneta Šraja Aljoše Nova vas organizirali in izvedli skupen pohod po delu Krpanove poti, in sicer z začetkom v Ravniku preko Gradiškega, mimo Krpanove lip'ce, skulpture bloškega vola do Sv. Urha in potem nazaj mimo »pajšt'be« čez Zales in »Grabem« v Ravnik. Druženje je bilo nekajšen uvod v priprave na celoletni šolski projekt na temo Martina Krpana, za katerega so bili učitelji takoj pripravljeni poprijeti, saj je bil izziv dokaj velik. V vsakem razredu so namreč pri enem predmetu skozi šolsko leto v celoti obdelali to tematiko. Tako so se vrtčevski otroci, učenci,

Sed

V soboto 30. junija smo na Runarskem organizirali že sedmo konjenico društva Divji konji.

Ker nam je bilo vreme letos še posebej naklonjeno, se je pohoda udeležilo 92 konjenikov, kar je rekordno število do sedaj. Že v petek zvečer se je pripeljalo veliko konjenikov s Štajerske, Primorske in Dolenjske, v soboto zjutraj pa so se pridružili tudi domačini, ki nas spremljajo že vsa leta. Tako smo se ob deseti uri odpravili na našo ježo. Tudi letos smo izbrali čudovito pot mimo Studenca in Raven proti Loškemu Potoku. Ker je bil zelo vroč poletni dan, smo še posebej skrbeli za dovolj osvežilne pijače ter pri kosilu v Loškem Potoku sredi

Brezplačni

V sklopu Javnega razpisa za programe splošnega neformalnega izobraževanja za odrasle bomo v mesecu oktobru pričeli z izvajanjem brezplačnega programa za odrasle z naslovom Podjetništvo na podeželju.

Iskrene čestitke in veliko veselja pri opravljanju pridobljenih poklicev.

Alenka P. Gornik in Dunja V. Ponikvar

a Krpana na OŠ Toneta Šraja Aljoše v Novi vasi

učitelji, skratka cel kolektiv OŠ, zelo potrudili in veliko naučili.

12. junija 2012 smo bili člani društva povabljeni na zaključek projekta, ki je trajal cel šolski dan. Ob tej priliki smo si ogledali 10-minutni film o Blokah, pisatelju Franu Levstiku in junaku Martinu Krpanu, avtorja Jožeta Obreza in Franca Ješelnika in prisluhnili članom DP Martin Krpan. Nato so najprej malčki iz vrtca in potem še vsak razred prikazali sadove svojega dela. Risali so, kiparili, peli, recitali, izdelovali uporabne predmete, kot so obeski za ključke s kijem in mesarico, videli smo odrsko uprizoritev povesti o Martinu Krpanu, skratka, program je bil pester, pristrčen in inovativen.

In kot se za dan Martina Krpana spodobi, je na koncu potekalo tudi tekmovanje v preizkušanju moči. Prireditev smo zaključili z razstavo izdelkov v galeriji šole.

Vsi, ki smo bili prisotni na tem posebnem šolskem dnevu, smo si bili enotni, da smo preživeli res lep dan, bili smo lepo sprejeti in pogoščeni z dobro šolsko malico in kavo. Vodstvo šole in celoten učiteljski zbor ter osebje vrtca si zato zasluži veliko priznanje in zahvalo za delo, ki so ga tako dobro in z veseljem opravili. Škoda je le, da si ga ni ogledalo večje število Bločanov. O tem bi veljalo razmisliti v bodoče.

France Hiti

mi pohod konjenikov po Bloški planoti

gozda napojili tudi naše konje. Po malo daljšem počitku smo se po gozdnih poteh ponovno odpravili proti Runarskemu. Na cilj smo prispeli ob sedmih zvečer, kjer je vsak konjenik najprej poskrbel za svojega konja in nato tudi zase. Po večerji smo še kakšno rekli ter se zabavali in plesali ob glasbi ansambla Trio Dalton do zgodnjih jutranjih ur.

Zahvaljujemo se sponzorjem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi naše konjenice. Hvala tudi vam, dragi konjeniki, za udeležbo in veselimo se že snidenja naslednje leto!

KD Divji Konji,
foto: Marjan Knavs

program za odrasle Podjetništvo na podeželju

Izobraževanje je namenjeno vsem, ki razmišljate o samozaposlitvi oziroma dodatni zaposlitvi, pa bi radi izvedeli več o možnih oblikah in pogojih registracije dejavnosti, načrtovanju poslovanja in promocije, davčnem vidiku podjetništva. Spoznali boste tudi, kako za-

staviti podjetniško idejo, da bo uresničljiva, kje je mogoče dobiti vire za njeno financiranje in katere pogoje je potrebno za to izpolnjevati. V okviru izobraževanja bodo organizirani tudi ogledi dobrih praks s področja podjetništva na podeželju.

Z izobraževanjem bomo pričeli v ponedeljek, 1. oktobra 2012, ob 16. uri v klubskih prostorih Doma upokojencev Cerknica, Videm 1. Naslednji termini srečanj so 8., 11., 15., 18., 22., 25. in 29. oktober.

Prijave sprejemamo na Ljudski

univerzi Postojna, Ljubljanska cesta 2, tel. (05) 721 12 80 ali na lu-postojna@zavod-znanje.si, in sicer čim prej. Prijazno vabljeni!

90-letniki

Na začetku poletja smo se na krasen dan odpravili na Lepi Vrh k Alojziji Zakrajšek, saj je 11. junija praznovala devetdesetletnico. Za tiste, ki ne veste – Bločani so za kraje od Ravnika naprej, nekateri trdijo, da že od Lipeta v Blokah, našli drugo ime, in sicer Črna gora. Zakaj je prišlo do tega, nihče ne ve, niti naša slavljenka ne, vsekakor pa trdi, da to nima zveze s pregovorno lenobo, ki da je tu ni, pove v smehu.

Alojzija je prišla na Lepi Vrh leta 1948, ko se je poročila z Jožetom, sicer pa je doma iz Ravnika, pri Martinčih se je reklo po domače, bilo pa je osem otrok, pet jih je še živih. Tudi

sama ima lepo družinsko statistiko: tri otroke, šest vnukov in devet pravnukov.

Najbolj žive spomine ima na mladost v Ravniku. Še vedno ima pred očmi, kako je v eni uri med vojno pogorela vsa vas. Ker so ostali brez strehe nad glavo, so si zasilno bivališče uredili v enem od dveh hlevov, saj nista pogorela do tal, ker sta bila lepo velbana. V takem novem domu so živeli pet let. Tudi ko se je poročila, je šla velikokrat v Ravnik, saj je bila tam trgovina, vsako tako pot pa je skorajda skrivaj izkoristila še za hiter obisk mame, ki jo je imela zelo rada. Tudi gostilna je bila tam, a kot otroci so lahko dog-

ajanje poslušali ali opazovali le od daleč z vrta. Skoraj slednjo nedeljo se je zgodil pretep, vedno so bili posredi Rutarji, znani pretepači.

Spominja se, da je bilo včasih na Lepem Vrhu in v okolici vse preorano, povsod so bile same njive, danes pa ni skoraj nič. Sejali so ječmen, rž, pšenico in ajdo, mlet pa so nosili na Bočkovo, in to v tisto hišo, o kateri smo pisali zadnjič, k Mariji Štrukelj. Danes seveda tudi mlina ni več. Ker je bila pri hiši moka, to pa je bilo seveda poleg krompirja nujno za preživetje, so bili skoraj slednji dan na mizi krompirjevi žganci z ocvirki in kropčkom. Priprava je sila enostavna: skuhaš krompir v kosih, ko je kuhan, narediš na sredini graben in vanj strešeš moko – najboljša kombinacija je bela z malo ajdove, še pokuhaš, nato odliješ vodo in vse res dobro pretlačiš. Če je presuho, zalivaš s

prej odlito vodo. Pravi, da je bila priprava žgancev v šestlitrskem loncu pravi preizkus moči, človek je bil pri »štokanju« takoj ves moker.

Zgovorna Alojzija nam je povedala še marsikatero zgodbo in dala marsikak nasvet (na primer, kaj narediti, če pujsi nočejo jesti), a najbolje, da greste na obisk in jo vprašate, z veseljem vam bo povedala.

Območna organizacija Rdečega križa Cerknica, Loška dolina in Bloke ter Občina Bloke Alojziji želita obilo sreče, veselja in zdravja!

Miha Knavs

CVETLIČARNA SPOMINČICA

Vam po ugodnih cenah nudi veliko izbiri:

- mačeh in drugih jesenskih sadik
- zemljo in pesek za grobove
- okrasno lubje
- krizanteme v loncih različnih velikosti
- aranžmaje za 1. november (suhe in sveže)
- rezano cvetje, lončnice, darilni program, aranžiranje daril,...
- žalna floristika (brezplačna dostava)

Sprejemamo tudi naročila za aranžmaje po vaši izbiri!

Delovni čas:

Pon – Pet: od 8.00 do 18.00
Sobota: od 7.30 do 12.30

Cvetličarna bo odprta tudi v nedeljo 28.10.2012 in sredo 31.10.2012 od 8.00 do 19.00

Veseli bomo vašega obiska!

Tel.: (01) 8366 016
Mobitel: 031 631 386

BOŽENA KOVAČIČ S.P.
PODGORSKA CESTA 12
1317 SODRAŽICA

Karin in Maks

Karin Milavec z Runarskega in Maks Mustar iz Šmarje – Sapa sta se spoznala pred šestimi leti v krogu prijateljev v prestolnici. Sledilo je obdobje spoznavanja in neskončno dolgih pogovorov. Drug pri drugem sta odkrivala številne dobre lastnosti, kot so iskrenost, odkritost in zaupanje. Njuno prijateljstvo je kaj kmalu preraslo v ljubezen. Oba sta uspešno zaključila s študijem, dobila zaposlitev in tako je padla odločitev, da bosta z roko v roki stopila na novo – skupno pot.

Sorodniki in prijatelji so bili nad njuno odločitvijo za poroko navdušeni, nekateri so ta korak tudi že pričakovali. Teden dni pred poroko so sosedje in prijatelji v Šmarje – Sapu postavili visok mlaj. Ta dogodek sta Karin in Maks združila še z deklščino in fantovščino.

Njuna vez je na pravljični poletni dan, 7. 7. 2012, prerasla v zakonsko zvezo. Civilni obred je potekal v poročni dvorani romantičnega gradu Snežnik.

Mladoporočencema je v posebej lepem spominu ostala cerkvena poroka, ki se je odvila v Marijini cerkvi pri Novi Štifi. Prellep obred je vodil župnik Brane Zadnik. Slavje se je nadaljevalo v gostišču Škrabec v Robu, kjer je za dobro zabavo in veselje vzdušje skrbel ansambel Zdomarji. Ker je Maks malo premalo pazil na svojo prelepo nevesto, so mu jo svatje kmalu po prihodu v gostišče ukradli, a jo je po vztrajnem iskanju našel. Ob polnoči sta zaljubljenca zarezala v čudovito poročno torto.

Mladoporočenca sta si začasno ustvarila dom v Šmarje – Sapu, predvsem zaradi lažjega in veliko hitrejšega dostopa do služb in Ljubljane. Mogoče se kdaj v prihodnosti vrneti tudi na Bloke.

Mladim parom, ki se šele odločajo za ta pomemben korak v življenju, sporočata: »Ljubezen je sreča, ki jo dajemo drug drugemu. Pustite si biti srečni.«

Andreja in Gašper

Andreja Ivančič iz Nove vasi in Gašper Krže iz Žlebiča sta se spoznala v baru, kjer je Andreja delala kot študentka. Veliko sta se pogovarjala in kmalu ugotovila, da se dopolnjujeta v mnogih pogledih. Drug pri drugem cenita smisel za humor, Andrejo privlači Gašperjeva odprtost ter realističen pogled na svet, Gašperju pa je pri njegovi dragi všeč to, da ga vedno podpira pri njegovih idejah.

Gašper je svojo bodočo nevesto zaprosil za roko pred dvema letoma. Na Andrejino vprašanje: »Kdaj se bova pa poročila?« je malo za šalo izstrelil: »25. avgusta 2012.« Ko sta kasneje v koledarju videla, da je ta dan sobota, sta se odločila, da se bosta tega datuma držala ne glede na vse. In res sta se ga.

Na vroč poletni dan sta si zvestobo obljubila v cerkvi Marijinega vnebovzeta pri Novi Štifi. Poročni obred je vodil nekdanji bloški župnik Lojze Hostnik. Ob petju ubраниh glasov moške gospel zasedbe sta v spremstvu svojih dveh sinov, ki sta nosila poročna prstana, stopila pred

oltar. Najganljivejši trenutek je napočil, ko sta si mladoporočenca izpovedala zaobljube. Takrat je marsikomu, vključno z nevesto, po licu spolzela solza ganjenosti. Dnevu pa je poseben pečat dal tudi sv. krst njunega prvorojenca.

V Kostelu sta si še enkrat izmenjala poročna prstana, temu pa je sledilo poročno slavje, kjer se je pelo, plesalo in veselilo. Zbrane svate sta novopečena zakonca osupnila s poročnim tangom, ki sta ga izpilila do zadnjega giba. Družčina je vztrajala do zgodnjih jutranjih ur, kjer jih je čakal kar avtobus in jih odpeljal, kamor si je kdo zaželel.

Na vprašanje, ali se sedaj, ko sta poročena, počutita kaj drugače, Andreja pravi, da čuti še večjo gotovost in zaupanje, Gašper pa se ob pogledu na poročni prstan vsakokrat s ponosom spomni na svojo ženo.

Iskrene čestitke novim zakoncem.

Alenka P. Gornik in Dunja V. Ponikvar

Dva obraza Črne gore

Na začetku poletja sem se s skupino švicarskih študentov turizma odpravil na ekskurzijo v Črno goro, naš namen pa je bil raziskati stanje in razvoj trajnostnega turizma v državi, ki se je prva na svetu proglasila za ekodržavo in ki je do nedavnega na meji zaračunavala ekodavek za vstop vozil ... Kako pa je vse to v praksi?

LETALIŠČE, KI NUDI OSEBNO STORITEV

Tisti, ki potujete z letalom, veste, da je treba na letališče vedno priti bistveno prej od predvidenega vzleta, kar potovanje vedno zavleče. Prav to hibo so letalske družbe izkoristile in uvedle možnost t. i. prednostne prijave, ki jo seveda dodatno plačate, prihrani pa vam nekaj deset minut čakanja. Resnici na ljubo pa na letališču v Podgorici to storitev, in še več, nudijo že v osnovi, saj potniki na letalo vedno pridejo zadnji hip in letala potnike pogosto čakajo, to pa je prišlo že tako daleč, da potnikov ne samo kličejo po zvočnikih, ampak jih po letališki stavbi iščejo kar stevardese – potniki so največkrat v baru – in vse to brezplačno.

ENO SO ZAKONI, DRUGO JE STVARNOST

Črna gora ima po pričanjih eno naprednejših ustav in zakonodaj, saj so mnogo zakonov

prevzeli kar po EU. Tako imajo že leta uzakonjeno ločeno zbiranje odpadkov, v lokalih se po zakonu ne sme kaditi ipd. Na ministrstvu za okolje in trajnostni razvoj smo vprašali, zakaj ti v lokalu ob naročilu kave prinesejo še pepelnik. Pojasnili so nam, da papir vse prenese, žal pa država sploh nima virov, da bi krasne zakone dejansko izvajala. Tako boste tudi zaman iskali zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov, saj sploh še nimajo ustreznih odlagališč in infrastrukture za njihovo upravljanje. Pa smo tam, pri drugi plati medalje.

PRALNICA – AMPAK DENARJA

V tej državi v zadnjih letih beležijo najvišjo stopnjo vlaganj v razvoj turistične infrastrukture na območju Sredozemlja, kar se kaže v preštevilnih stavbah, hotelih, ki se pojavljajo kot gobe po dežju. Dejansko je razvoj tako bliskovit in tako silno brez kompasa, da daje vtis razraščajoče se gobe, ki se širi vseprek brez nadzora. Pričakovano – tudi zaradi zgodovinskih in verskih razlogov – so daleč največji vlagatelji Rusi. Urbana legenda pravi, da Rusi v kovčkih vedno nosijo kupe denarja, kar je verjetno res. Res pa je tudi, da je Črna gora krasno parkirišče za denar, pridobljen na razno razne načine. Še to: ena večjih pralnic denarja so storitve taksijev. V Podgorici je javni prevoz tako nedelujoč in tako pregrešno drag v primerjavi s taksiji, da so ulice podobne newyorškim, saj jih preplavljajo rumeni taksiji. Ti ne računajo startnine, ampak le nekaj deset centov za prevoženi kilometer. Če boste potovali v dvoje ali bogneš v četvero, potem se vam sploh ne splača uporabljati svojega avta, tudi prevoz s taksijem do bližnjih mest vas bo stal manj kot vsaka druga oblika prevoza. Tako je to.

BI IMELI DOSMRTNO ZAPOSLOITEV?

Lahko jo imate! Na obali blizu Tivata se razteza zaliv Luštica. Švicarsko-egipčanski inves-

titor Orascom je za devetdeset let najel celoten zaliv, to je osem kilometrov obale z vsem neposeljenim zaledjem, kjer bodo dejansko zgradili mesto iz nič. Omar, arhitekt, ki pravi, da je to najbrž njegov dosmrtni projekt, nam je razložil koncept mesta, ki je dejansko zasnovan silno premišljeno in bistveno drugače od resnično grdih hotelskih kompleksov v npr. Budvi – mimogrede, v Budvo nikoli ne bi nikogar od svojih prijateljev poslal na dopust. Mesto bo imelo šolo, bolnišnico, predelovalnico odpadkov, čistilne naprave, pretežno se bo oskrbovalo z lastno električno energijo in se vklaplja v koncept trajnostnega razvoja. Zraslo bo osem hotelov, tisoč šeststo stanovanj in sedemsto petdeset vil, dve marini, prvo golfigrišče v Črni gori. Gradi se po konceptu predprodaje, torej noben zgrajeni objekt ne bo hiša duhov, ampak bo dejansko takoj poln stanovalcev. Ta hip že lahko kupite prva stanovanja, plačate petindvajset odstotkov pologa, preostanek pa čez štiri leta, ko dobite ključe. Zanimivo je to, da to ne bo tipično počitniško naselje, ampak dejansko mesto, novo mesto, ki bo živelo vsak dan, ne le v sezoni. Na tem mestu še zanimivost: Rusi so v zadnjem času priljubljeni gosti v smislu enormnega zapravljanja denarja, so pa nepriljubljeni v smislu njihove npravi, saj so glas-

Tako bo videti zaliv Luštica. Hiške na maketi še ne obstajajo, bodo pa kmalu.

Ostanki sveč, ki jih romarji prižigajo za dober namen.

Granitni kip Petra Petrovića Njegoša II. na Lovčenu tehta kar 28 ton in je iz enega kosa.

ni, tudi uničevalski in lahko silno neprijazni – tako pravijo turistični delavci. Prav zato, ker želijo, da bi se vsi gostje počutili dobro, so zasnovali tudi lastniško pestrost, kar pomeni, da bo lahko največ deset odstotkov lastnikov nepremičnin Rusov. Blizu nastajajočega mesta je drugo največje letališče, Tivat, ki pa še ni pripravljeno na novo mesto, ter za zdaj edina marina v Kotorju; območje dejansko postaja »übertrendy« in »ni lepo, če ni pregrešno drago«, seveda pa mogotci, ki plačajo visoke denarje za pristanek svojih zasebnih letal, še vedno lahko čakajo v vrsti za pregled potnega lista in prevzem prtljage z navadnimi smrtniki tudi do uro in pol. Tudi to je Črna gora.

BI IMELI VIKEND? NI PROBLEMA! KJE?

Po nekaj dneh mestnega vrveža in morskega vzdušja smo se odpravili na sever države v nacionalni park Durmitor. Če vam siceršnji urbanistični kaos že preseda, potem je to pravi kraj za oddih. Durmitor s svojo nadmorsko višino poskrbi, da vam bo tudi poleti prijetno, nemalokrat lahko sredi poletja še vidite zaplate snega, odstirajo se vam božanski pogledi, nekateri menijo, da je kot bi bil v Gospodarju prstanov. Območje je bilo do lanskega leta precej nedostopno zaradi obupnih cestnih povezav, zdaj pa imajo novo cesto Nikšić – Žabljak, seveda vseeno priporočam tudi pot

Žabljak – Plužine, saj je panorama preprosto osupljiva. Seveda pa tu spet ni vse tako, kot se kaže. Za širše področje narodnega parka so pripravili odličen načrt razvoja Masterplan 2020, ki opredeljuje smeri trajnostnega razvoja – načrt se odlično pogloblja v vsa področja od nastanitvenih kapacitet, urbanizma, trženja, ravnanja z odpadki do vključenosti lokalnih prebivalcev. Vsi obiskovalci Žabljaka, ki je turistično središče, boste hitro opazili, da nekaj ni v redu, in še kako prav imate. Naselja so raztresena povsod brez reda in vsak gradi po svoje – črne gradnje. Tega se v turistični organizaciji tudi zavedajo, a spet – ni ljudi, ki bi se s tem ukvarjali. Zanimivo je, da smo za skupino rezervirali prenočišča v objektih, ki

Samostan Ostrog, vklesan v skalnato steno – pomembno romarsko središče, kamor se zgrinjajo romarji z vsega sveta.

so črna gradnja (le katera pa niso, smo se na koncu spraševali), pa tudi oddajajo se na črno, česar pa nismo vedeli. Pod večer se je namreč do nas pripeljala luštna inšpektorica s pravo »FBI-jevsko« identifikacijo in nas spraševala,

Razgledna točka na Lovčenu, od koder se vidi vso Črno goro.

kako in kje smo prišli do te nastanitve, komu smo plačali ... Ugotovili smo, da prenočujemo »na sivo«. Vsekakor zanimiva izkušnja.

BI ŠLI V ČRNO GORO?

Vsekakor priporočam obisk te resnično naravne znamenitosti. Vsi ljubitelji planinarjenja, hribov – dobrodošli. Prej si obvezno poiščite res dobre zemljevide, saj po hribih hodijo večinoma turisti, zato bo spraševanje lokalnih prebivalcev o smereh in času hoje več ali manj neuporabno in silno zavajajoče, vsaj po izkušnjah sodeč. Durmitor je za kaj takega zelo pripraven kraj. Znamenit je tudi rafting, vendar so cene zaradi nerazumnih dajatev res visoke. Če se odločite za to, vsekakor predlagam dvodnevno raftarsko izkušnjo, sicer boste morda nekoliko razočarani. Če vas zanima raziskovanje mest, potem to morda ni pravi kraj, vsekakor pa je nekaj biserčkov, recimo Cetinje. Če se odpravljate na morje, premislite o Kotorju – izjemno lepo mesto pod zaščito Unesca, Tivatu – veliko lepih plaž – in o Ulcinju (boemska scena, surfanje). Standard je bistveno nižji kot v Sloveniji, vsekakor pa se pripravite na cenovne ekstreme – od enega evra za pivo v restavraciji do štirih evrov za deci medu v umazanem plastičnem lončku.

Miha Knavs

Panoramski posnetek kraja, kjer bo zraslo novo mesto za deset tisoč prebivalcev.

V spomin Francu Modicu

1961–2012

Na dan pred velikim šmarnom se nas je na pokopališču pri Fari zbrala nepregledna množica, da se poslovimo od našega cenjenega prijatelja, znanca, soseda, sorodnika, očeta, moža Franca Modica, po domače Garupovega Frenka s Studenega.

France Modic se je rodil v trdni kmečki družini na Studenem leta 1961. Po brezskrbnem otroštvu je v letih 1968–1976 »gulil« osnovnošolske klopi v Novi vasi, obenem pa po svojih močeh pomagal staršem skupaj z bratom Milanom in sestro Vido pri kmečkih opravilih in izdelovanju lesenih žlic, saj so morali pri hiši poprijeti vsi za delo, če so hoteli preživeti na skromni kmetiji. Po zaključeni osnovni šoli se je Frenk podal v strojno šolo v Novo Gorico in se izučil za strugarja. Ko je odslužil vojaški rok, je bil nekaj časa zaposlen v obratu Iskre v Cajnarjih, kmalu pa si je poiskal delo v

domačem Novolitu v Novi vasi ter se nenehno izpopolnjeval v svojem poklicu. Zanj pa vse to ni bilo dovolj. Kupil si je staro stružnico in v domači garaži pričel ustvarjati. Najprej je za domače potrebe izdelal popolnoma avtomatizirano postrojenje za izdelavo raznih lesenih izdelkov. Podobne stroje je izdelal še mnogim proizvajalcem lesne galanterije. Ob delu je končal še srednjo strojno šolo in si pridobil naziv strojni tehnik. V tem času je spoznal

svojo ženo Bernardo, s katero se je poročil in kmalu sta si skupaj in s pomočjo staršev zgradila nov dom. Rodili so se jima štirje sinovi: Miha, Jaka, Franci in Benjamin. Vse do zadnjega je vzorno skrbel za svojo družino, kmetijo in podjetje. Frenk se ni ustrašil nobenega dela, tudi tedaj ni obupal, ko je moral skupaj z ženo skrbeti za svoje starše in stare starše, ki jih je v bolezni zapuščala življenjska moč. Za vasjo je zgradil mogočno delavnico, v katero je preselil svojo lesno in strojno proizvodnjo, ter ustanovil lastno podjetje, ki je dajalo kruh njemu, njegovi družini in mnogim drugim. S svojo spretnostjo in razumnostjo pa ni le ustvarjal strojev, marveč je velikodušno znal priskočiti na pomoč vsakomur, ki je potreboval njegovo pomoč. Pri skupnih delih na vasi je bil vedno prvi in glavni. Ravno njemu gre zahvala, da imamo na Studenem lepo urejeno vaško športno središče. Ob vsem tem pa je bil Frenk tudi aktiven

športnik, kolesar, svetovni popotnik, izkušen hribolazec, motorist in celo ustanovitelj Motokluba »Forajtar«. Kljub velikemu in obsežnemu delu pa si je vedno znal vzeti čas za veselo druženje s svojimi prijatelji, sorodniki, vaščani, znanci. Vedno je rad zahajal v veselo družbo in se med prijatelji dobro počutil.

Pred kratkim je rekel:

»Sedaj bom pa delal bolj na izi«.

In je. Začele so se težave z zdravjem, preстал je težko operacijo. In ko je že skoraj okreval, je odšel hitro in brez slovesa. Nenadna smrt ga je iztrgala, ko je bil na višku svoje ustvarjalne moči. Lahko rečemo, da je odšel velik in plemenit človek. Na koncu mu za vsa njegova plemenita dejanja, za vso njegovo pomoč in za vesele ure, ki smo jih preživeli z njim, izrečemo le skromno besedico hvala. V naših srcih bo z velikimi črkami zapisan za vedno.

Vaščani Studenega

V spomin Francetu Centi

Za vsakim vaščanom, ko odide izmed nas za vedno, nam je hudo. Vsak nepreklicni odhod pusti v nas vznemirljiv, prazen občutek nemoči. Kot da smo pri belem dnevu okradeni za nekaj najdragocenejšega, moža, očeta, znanca, prijatelja, sočloveka, za del sebe. Ta občutek je toliko močnejši in nas toliko bolj prizadene, kadar smo se prisiljeni posloviti od človeka, ki že samo s svojo navzočnostjo poseblja dobršen del naše skupnosti, našega skupnega značaja, naših skupnih hotenj.

France Centa je bil rojen v Ravniku 17. 8. 1936 in naključje je hotelo, da je umrl prav na svoj rojstni dan. France je že zgo-

daj občutil trpljenje tega sveta, saj je pri šestih letih ostal brez matere in očeta. Svojo mladost je preživel v Ravniku. Kasneje je odšel na vojaško akademijo v Beograd. Po končanem šolanju

si je našel svojo življenjsko sopotnico, po domače Petrinovo Anico. Služba oficirja je bila zahtevna, saj sta z ženo prepotovala dobršen del tedanje Jugoslavije, Sarajeva, Kavadarcev, Bohinjske Bele in nazadnje prišla do Ljubljane. Od tu je, kot major JLA, odšel v zaslužen pokoj.

V mladosti in srečnem zakonu se jima je rodil sin Boris.

France je bil vedno simpatizer OF in NOB, zato je bil dolgoletni član KO za vrednote NOB Bloke. France in Anica sta bila pridnih rok, saj sta si zgradila hišo na Runarskem, kjer sta srečno živela. Toda nobena sreča ne more trajati dolgo in večno.

France je bil marljiv in pošten človek, zato je v času svojega službovanja v JLA kot oficir prejel visoka odlikovanja; Orden za vojne zasluge III. reda, Orden narodne armije s srebrno zvezdo in Orden za vojne zasluge z zlatim vencem ter druga številna priznanja in odlikovanja.

Vedno pa je ostal zvest svoji rodni zemlji Sloveniji in še posebej svojemu rojstnemu kraju in Bloški planoti.

France nam bo ostal v trajnem spominu. Za njegovo bogato življenjsko delo iskrena hvala.

Tajnik KO za vrednote NOB Bloke

Miroslav Doles

V spomin Janezu Miklavčiču

Janezov prerani odhod je vse prizadel in zavil v globoko žalost. Neusmiljenost narave je včasih neizprosna in nerazumljivo trda. Zakaj usoda posega tja, kjer je najmanj zaželen? Vzame ti, kar si imel najraje, in pusti polno spominov in težav. Izgubiti takšnega človeka, delavca, poštenjaka, moža, očeta, brata, gasilca, dobrega sosedu. To je preveč, da bi mogli razumeti in sprejeti eno od bolečin in krivic, ki nas zadevajo v našem intimnem, zasebnem in skupnem življenju. Konec maja smo praznovali 60 let Janezovega življenja nič sluteč, da je nad njim tako huda in zahrbtna bolezen. Ob praznovanju 60-letnice smo prijatelji zapisali:

*Najlepšega meseca v letu
si, Janez, javil se na tem svetu.
Pred 60-timi leti v središču Blok
si prvič dobil svoj obrok,
zadihal zdrav si bloški zrak,
ki še sedaj krepi tvoj korak.*

*Učenost nabiral si v novovaški šoli,
potem pa še po svetu naokoli.
Vendar spomini na domači kraj
so zvalili te nazaj.
Za očetom si prevzel gostilno,
tvoj trud in delo privabila gostov sta
obilo.*

*Tu si ustvaril si družino z marljivo
deklico Albino ...
Zdaj sinova, ti in žena skrbite, da je
miza za goste obložena.
Prijatelji ob tvojem prazniku želimo:
da bi še zdrav dolgo delal krvavice in*

*prodajal slastne pizze, točil odlično
vino –
rdeče ali belo in se z nami družil še
veselo.*

30. majnika 2012

Janez ni bil samo ugleden gostilničar, za kar so poleg njega skrbeli še žena Albina in sinova Jani in Dejan. Njihovo delo je bilo spoštovano tudi pri gasilcih. Bil je dolgoletni tajnik PGD Velike Bloke in zadolžen za klic gasilcev s sireno. Za bogato in vzorno delo je prejel visoka odličja: društveno priznanje – vzoren gasilec, zlato priznanje GZ Cerknica in dve državni odlikovanji III. in II. stopnje. Prejel je tudi diploma in značko za 50-letno delo in druga priznanja.

Gostilna Miklavčič je bila tradicionalni sponzor gasilskemu društvu od samega začetka, saj je bil tudi oče Ivan predsednik gasilskega društva.

Gostilna Miklavčič je ob 80-let-

nici društva prejela posebno plaketo z vgraviranim gasilskim domom.

O garaškem delu Janeza bi lahko napisali še veliko, toda v imenu prijateljev lahko rečem, da ga bomo pogrešali in nam bo ostal v trajnem spominu. Prav gotovo pa ga bo pogrešala njegova družina, saj je bil steber družine Miklavčič. Midva z Janezom, kakor tudi najini družini, smo bili 50 let dobri sosede in prijatelji, dolga leta smo hodili skupaj na dopust (morje) od Cresa do Ohrida in užili lepe in nepozabne trenutke. Zato tudi sedaj nimam predstave, da ga ni več med nami, da ni več vsakodnevnih srečanj, pogovorov ... skratka, ne moremo dojeti, da je to resnica. V teh težkih trenutkih ti lahko rečemo le hvala za tvoje nesebično delo in ljubezen do gasilstva. Hvala za tvoje delo, pomoč in napore.

Predsednik PGD V. Bloke in
sosed

Miroslav Doles

Zahvala za darovani zvon

V Bloškem koraku vas redno seznanjamo z napredovanjem urejanja vasi Veliki Vrh. Tokrat imamo zelo veselo novico, saj smo za ureditev nove kapelice v dar prejeli zvon. Naši prošnji se je odzvala župnija Grahovo in nam marca predala zvon, ki je pred tem služil v porušeni cerkvi sv. Miklavža na Slivnici in kasneje v grahovski župnijski kapeli. Zvon, posvečen sv. Miklavžu, datira v leto 1641.

Na Slivnici je bila konec 15. stoletja postavljena romarska pot, posvečena temu svetniku, ob njej je bila tudi cerkva. Njena usoda je bila precej viharna, saj je bila konec 19. stoletja zapuščena in brez temeljev obsojena na propad. Vendar je na pobudo takrat-

nega grahovskega župnika Franca Lakmayerja ugledala boljše čase, saj so s prispevki krajanov cerkev popolnoma obnovili – od ureditve temeljev naprej. Kot zanimivost naj omenim, da so se v cerkev zatekali s prošnjami ob suši in bili po pripovedovanjih tudi čudežno uslišani.

Pol stoletja pozneje je cerkev med vojno zadelo več granat in leta 1966 je bilo odločeno, da se cerkev ne obnavlja, od takrat je prepuščena propadanju.

Vaščani se za dar zahvaljujemo župniku Aleksandru Osojniku in župljanom župnije Grahovo. Poskrbeli bomo, da zvon spet dočaka svetlo prihodnost.

Vaška skupnost Veliki Vrh

Slovesno v Ravnah

V nedeljo 16. septembra je bila v Ravnah zaključna cerkvena slovesnost ob obnovi cerkvene zunanjščine. Dela je blagoslovil in imel nato zahvalno mašo pomožni škof dr. Anton Jamnik.

Obnovitvena dela pri podružnični cerkvi so se začela že »daljnega« leta 1983. Takrat so Ravenci na pobudo župnika Jožeta Kastelica obnovili fasado. Nato so polagoma sledila še druga dela: beljenje notranjščine, obnova lestenca in bandera, tlak v cerkvi, elektrifikacija zvonjenja, ureditev stolpne ure, barvanje pločevine na strehi, pa spet prenova fasade in še kaj. Kot pika na i pa je bila v letu 2012 na cerkveni ladji in na zvoniku obnovljena streha in zamenjana pločevina z bakrom.

Finančno je bakrena kritina kar velik zalogaj. Denar so zbirali vaščani Raven s prostovoljnimi prispevki, del je dala tudi Občina Bloke v sklopu svojega programa pomoči pri obnavljanju cerkvenih stavb, del denarja se je dobil tudi s prodajo lesa iz soseske gozda. Če so prejšnja obnovitvena dela več ali manj opravili domači mojstri večinoma s prostovoljnim delom, so vaški odborniki in ključar g. France Knavs tokrat delo zaupali podjetju Halič, ki so ga izbrali na osnovi njihove ponudbe in predračuna. Vse delo na strehi je bilo opravljeno letos spomladi od aprila do junija. Tako je streha do 16. septembra, ko je bila v Ravnah

cerkvena slovesnost, že dobila nekaj patine, značilne za baker.

Škof se je med nagovorom spomnil, da je še kot študent bogoslovja prihajal pomagat svojemu nekdanjemu kaplanu iz Dobropolja, g. Kastelicu, in da je pomagal kresati stari omet tudi na ravenski cerkvi! Bil je navdušen nad lepoto cerkve po vsej tej obnovi in tudi nad vasjo ter pogumom ljudi, da so v ne najbolj prijazni gospodarski situaciji opravili takšno delo. Spodbujal je vaščane, naj še naprej gojijo duha sodelovanja in iščejo v ljudeh predvsem dobro, opustijo pa naj zavist in grde misli o drugih.

Ključar se je pred koncem maše posebej zahvalil podjetju Halič, podjetju Grafit, ki je posodilo odre za zvonik, vaškemu odboru, ki je vodil vsa dela od priprav preko izbire izvajalca do zbiranja sredstev, vaščanom, ki so prispevali denarna sredstva, občini Bloke za donacijo in županu g. Dolesu za pomoč pri organizaciji.

Po maši so se mnogi v lepem jesenskem vremenu zadržali še nekaj časa pri brunarici ob športnem igrišču za cerkvijo, kjer so prizadevne gospodinje postregle z domačimi dobrotami. Vaški odbor in ključar pa so že razmišljali o delih, ki bi jih kazalo opraviti v prihodnosti.

Tekst in foto: France Ivančič

Učenje veščin računalništva in mobilne telefonije za starejše

Projekt Simbioz@ bo tudi to jesen povezal Slovenijo.

Oktober se bo starejšim zopet ponudila možnost, da se poučijo o svetu računalnikov, interneta in mobilne telefonije. Do novega znanja jih bodo na brezplačnih delavnicah po vsej Sloveniji vodili mladi prostovoljci.

Projekt Simbioz@, vseslovenski prostovoljski projekt za učenje veščin računalništva in mobilne telefonije za starejše, se bo v medgeneracijskem duhu odvil tudi v letu 2012, ki je evropsko leto aktivnega staranja in medgeneracijskega dialoga. Brezplačne delavnice se bodo po celi Sloveniji odvijale med 15. in 19. oktobrom. Prijave potekajo preko spletne strani www.simbioza.eu, telefonske številke 040 940 888 in Info točk na Si.mobilovih izpostavah po celi Sloveniji.

Organizatorje je navdušila ideja, da bi povezali tisoče mladih in starejših, s čimer bi starejšim pokazali, da so cenjeni in bi mladi dokazali, da na njih stoji svet. Nastala je vizija, da bi mladi starejše popeljali do prvega stika z računalniško miško, jih naučili pisati prve besede s tipkovnico in jih navdušili za preživljanje prostega časa na internetu.

Lanskoletni udeleženci projekta Simbioz@ so

izrazili željo, da bi poleg znanja o družbenih omrežjih osvojili tudi funkcije in uporabo mobilnega telefona. Tako je med letošnjimi delavnicami v petek na vrsti mobilna telefonija, kjer se bodo udeleženci seznanili z osnovnimi funkcijami mobilnega telefona, se naučili poslati sms, shraniti nov stik v imenik, uporabiti fotoaparatus, poslati MMS in osvojili še mnogo drugih uporabnih in praktičnih znanj.

POZITIVNI ODZIVI LANSKOLETNIH UDELEŽENCEV

Med lanskoletnimi udeleženci je tudi 73-letna Metka Žagar, ki je letošnja ambasadorica projekta in na delavnicah osvojeno znanje pridno uporablja vse od takrat. »Skoraj vsak dan komuniciram s prijatelji po Skypu, po elektronski pošti pa si redno dopisujem z znanjama z Dunaja in Argentine.« Udeležila se bo tudi letošnjih delavnic, saj želi še bolj spoznati Facebook in funkcije mobilne telefonije. Njeno novo osvojeno znanje je navdušilo številne znanke, ki jim je pomagala uspešno opraviti prijavo na letošnji projekt kar preko spleta.

Osrednji namen akcije je omogočiti starejšim pozitivno izkušnjo z računalnikom in mobilnim telefonom, vzbuditi in okrepiti njihovo

samozavest, jih motivirati za nadaljnje učenje in uporabo računalnika, interneta in mobilne telefonije. Projekt želi mlade pozvati k prostovoljstvu, starejše pa spodbuditi, da se vključijo v vseživljenjsko učenje in s tem dvignejo raven kakovosti svojega življenja.

Tudi letos so kot častni sponzorji projekt Simbioz@ podprli predsednik države Danilo Türk, predsednik državnega sveta Blaž Kavčič, predsednik državnega zbora Gregor Virant in podpredsednica Evropske komisije in evropska komisarka za digitalno agendo Neelie Kroes.

Med letošnjimi ambasadorji se najde kar nekaj novih imen, ki podpirajo projekt Simbioz@, saj se zavedajo, da projekti, kot je ta, združujejo generacije in ustvarjajo družbo bolj solidarno in razumevajočo. Poleg lanskoletnih podpornikov so med letošnjimi ambasadorji tudi znani slovenski raper Trkaj, informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar, Aleš Špetič, glasnik digitalnih tehnologij.

Barbara Hrovat

**Rok za oddajo člankov za naslednjo številko
Bloškega koraka je ponedeljek, 3. december 2012.**

Tujerodne invazivne rastline

Tujerodne invazivne rastline (pomeni, da ogrožajo domače rastline) so vedno bolj prisotne v naši okolici. Postopno višanje temperatur bo povzročilo, da se bodo tudi rastlinske vrste temu prilagodile s svojo razširjenostjo. Na ta način bo prihajalo do postopne selitve rastlinstva, pri takih selitvah pa bodo najuspešnejše tiste vrste, ki se že zdaj zelo uspešno širijo in izpodrivajo druge vrste. V prispevku se bom omejil samo na dve rastlini; ambrozijo kot najbolj alergeno in japonski dresnik kot najbolj invazivno rastlino, ki nas ogroža.

alergije. Občina Bloke je v avgustu izdala obvestilo o odstranjevanju ambrozije. Povedati je treba samo še to, da je za njeno odstranjevanje po zakonu zadolžen lastnik zemljišča. V praksi se ambrozijo pogosto zamenja z divjim pelinom.

JAPONSKI DRESNIK (FALLOPIA JAPONICA)

Spada med sto najbolj invazivnih rastlin na svetu. V Sloveniji je bil prvič opažen leta 1908. Danes je razširjen po celi državi zlasti ob vodotokih, železnici, cestah in in-

razmnoževanje in zatiranje te agresivne rastline. Tudi naša rojakinja Jana Kus Veenvliet je že pisala o dresniku in drugih invazivnih rastlinah in živalih.

JAPONSKI DRESNIK NA BLOKAH

Na Blokah sem to nevarno rastlino opazil na nekaj mestih, in sicer na Andrejčem, kjer je že leta omejen z betonom in se ne širi, raste ob pločniku od Kava bara Tanja proti banki. Rastel je tudi na skladišču združne tehnične trgovine, vendar so ga prekrili z

odpadke, s katerim je tudi prišel na to lokacijo. Iz ene same rastline je v nekaj letih prerasel v nekaj kvadratnih metrov velik otok.

Sedaj in takoj je potrebno japonski dresnik ustaviti. Začeti moramo z zatiranjem dresnika, sicer bo prepozno in lahko se zgodi, da se nam bo kulturna krajina spremenila. V primeru, da pride v Bloščico in jezero, ki sta v neposredni bližini te lokacije, rastline ne bo mogoče več ustaviti. Čez nekaj desetletij bo Bloščica izgledala tako kot Mali graben (pritok Ljubljanice), na Bloškem

Od tu se bo japonski dresnik razširil po vseh Blokah, če ne bomo hitro ukrepali.

AMBROZIJA

Ambrozij je več vrst. V naravi največkrat najdemo Pelinolistno ambrozijo (*Ambrosia artemisiifolia*). Pri ljudeh povzroča številne

dustrijskih objektih.

Več o japonskem dresniku je bilo napisanega v lanski oktobrski številki Bloškega koraka. V prispevku je izčrpno opisano tudi

V Ljubljani je japonski dresnik prebil asfalt in prerasel pločnik.

asfaltom. Največje in najbolj nevarno žarišče japonskega dresnika je nad Nemško vasjo, kjer se cesta odcepi proti Bloškemu jezeru. Na tem mestu je pred nekaj leti stal kontejner za komunalne

jezeru pa bodo lokvanji samo še spomin na kakšni stari fotografiji.

Palčič Franc

Pred japonskim dresnikom se umikajo celo drevesa, na nekaterih mestih dosega višino preko štirih metrov.

Pritoki Ljubljanice na Viču so prekriti z dresnikom, ostale rastline so skoraj izginile.

Česen in pridelava

Česen je cenjen v kulinariki, farmacevtski industriji in drugje zaradi visoke vsebnosti eteričnih olj, ki mu dajo specifičen vonj in okus. Vsebuje največ suhe snovi 35–45 % glede na ostale vrtnine. Vsebuje 30 % sladkorjev, 6 % beljakovin, vitamine in minerale, od katerih je največ selen.

Česen zelo hitro reagira na zunanje spremembe, kar je potrebno upoštevati pri itrodukciji sort iz ene

Česen dobro uspeva na bogatih, strukturnih, dobro odcednih tleh. Pred sajenjem se znebimo vseh koreninskih plevelov. Česen na isto parcelo sadimo vsakih 4–5 let zaradi bolezni, prav tako ga ne sadimo za koruzo in sladkorno peso zaradi pesticidov v tleh. Jeseni zemljo obdelamo drobno grudičasto, dodamo 100 kg dušika na ha, 27 kg fosforja, 50 kg kalija in 60 kg kalcija. Mineralna gnojila povečajo pridelek, dobimo večje glavice, vendar imajo

regije v drugo. Pomeni, da vsaka sprememba zemljepisne širine vpliva na razvoj česna, zato sadimo samo česen, ki je preizkušen za naše področje.

Česen je zelo odporen na nizke temperature in mraz ravno zaradi visoke vsebnosti suhe snovi. Kali pri temp. 3–5 °C, optimalna temp. za rast korenin je 10 °C, rast nadzemnega dela pa pri 16–18 °C, zato je potrebno saditi jesenski česen v oktobru, ko so tem. že nižje, da se korenina lepo razvije. Spomladanskega pa iz istega razloga čimprej spomladi, da v hladnih mesecih razvije močno korenino. Slaba korenina ima posledično tudi slabo zeleno maso in česen razvije manj in drobne stroke. Na česen vpliva tudi dolžina dneva. Stroki se formirajo pri 14-urnem dnevu. Kadar prenesemo sorte iz severnih v južne predele, se ne formirajo čebulice, temveč ostanejo fazi listov, z juga na sever pa se podaljša vegetacija. Na sušo je občutljiv predvsem spomladi, ko formira stroke, zato ga je potrebno namakati. To velja predvsem za spomladanski česen, ker zimski že preraste kritične faze.

večjo vsebnost vode in imajo zato krajši čas skladiščenja. Jeseni dodamo samo 1/3 dušika, polovico fosforja in kalija.

Česen razmnožujemo le vegetativno, zato vzamemo le zdrave stroke, ki nimajo znakov bolezni. Sadimo najdebelejše stroke, da ima dovolj energije za rast korenin in zelenega dela. Stroke sadimo 2–3 cm globoko v zemljo, jesensko sajenje je lahko nekoliko globlje, saj jih zimski mraz dvigne na površje. Pri jesenskem sajenju porabimo okoli 1400 kg strokov na ha, pri spomladanskem pa 800–1400 kg na ha.

Pri nas imamo domačo sorto česna, ki ga sadimo jeseni in je zelo prilagojena našim razmeram. Žal sorta ni v sortni listi in je ne moremo tržiti kot domačo sorto izredno kvalitetnega česna. Možnost imamo tudi z zaščito geografskega porekla za domači bloški česen, zato vse, ki vas zanima pridelava in registracija te sorte, vabim, da se oglasite na info@vrtnarija-najdi.si

Andreja Pavlič Kudeljnjak,
Vrtnarija Najdi d.o.o.

Izobraževanje bloških gospodinj o peki kruha in ocenjevanje njihovih izdelkov na Runarskem

Peka kruha in krušnih izdelkov je večini mlajše generacije le še spomin na nek čas ...

Je pa vonj po kruhu povezan s krušno pečjo, z domačijo in prijetnimi nepozabnim časi, ki so nas ljudi povezovale z nitmi

dobrote smo poskusile tudi ostale udeleženke.

Strokovnjak g. Kolar je praktično predstavil tudi zamesitev in ves postopek izdelave pirinega kruha.

Kot velik zagovornik uporabe

družinskega življenja.

Da bi ohranili tradicijo in znanje peke kruha idr. krušnih izdelkov, so se zbrale bloške gospodinjje skupaj s kmetijsko svetovalko Milko Mele Petrič 4. junija 2012 na Turistični kmetiji Knavsovih na Runarskem. Nekatere udeleženke so prinesle tudi svoje omamno dišee sveže pečene krušne izdelke. Te smo tudi ocenjevali pod strokovnim vodstvom učitelja pekarstva iz živilske šole v Ljubljani. Učitelj g. Mišo Kolar je na državnem ocenjevanju Dobrot slovenskih kmetij tudi ocenjevalec krušnih izdelkov, ki jih dajo v ocenjevanje kmetije iz vse Slovenije. Po enakih kriterijih je ocenjeval izdelke udeleženk izobraževanja in podal poleg kritičnih besed tudi vzpodbudo, da so izdelki kljub določenim pomanjkljivostim odlični in so vredni priznanj na državnem tekmovanju. Vse

slovenske moke je vzpodbudil tudi bloške kmetice, naj uporabljajo domača žita in moke, ker je dobra surovina osnova za dober izdelek. Ga. Knavsova je bila pri peki aktivno udeležena. Spekla je kruh, ki smo ga tudi poizkusili.

Kmetijska svetovalka je tudi razložila, da je peka kruha, potic, testenin na tradicionalni način lahko dopolnilna dejavnost na kmetiji in tudi tržna niša, kar Bločanke že preizkušajo v praksi, zlasti na prireditvah in srečanjih v okviru turističnih aktivnosti.

Glede na naravo dela v kmetijstvu smo sklenili, da se še srečamo na podobnih izobraževanjih v jesenskem času.

Pripravil/a terenska svetovalka: Milka Mele Petrič

Vreme na Blokah v letošnjem poletju

Letos smo imeli zopet eno vroče poletje. Najvišje temperature so bile v vseh treh poletnih mesecih (junij, julij, avgust) dokaj visoke. Niso sicer dosegle rekordnih temperatur kot v letu 2003 in 2011, je bilo pa kar veliko dni, ko so termometri kazali več kot 30 °C. To včasih na Blokah ni bilo pogosto. V zadnjih desetih letih smo se skoraj privadili, da so v teh mesecih daljša vroča obdobja, ko temperatura več dni doseže do 30 °C pa tudi več. Navadili smo se pa tudi, da na Blokah po nekaj vročih dnevih vmes pridejo krajše občutne ohlaiditve, ko jutranje temperature znašajo le 5 °C. To upoštevajo tudi uradni meteorologi pri vremenskih napovedih, ko za posamezni kraj napovejo najvišje dnevne in jutranje temperature, posebej omenijo alpske doline in planote na Notranjskem. Te planote pa so Bloke, Babno Polje in Rakitna.

Najvišje avgustovske temperature v lanskem letu in rekordne temperature, izmerjene na nekaterih merilnih postajah po Sloveniji, je Geografski institut pri SAZU objavil junija letos v časopisu Dnevnik. To tabelo objavljamo,

ker je v njej navedena tudi naša merilna postaja v Novi vasi.

Da so poletne temperature lahko tako visoke, mora biti od jugozahoda močan pritok vročega zraka in veliko sonca. Tega pa smo letos imeli obilo v vseh treh mesecih. Sonce nam v tem času ni sijalo le 7 dni in to v juniju ter avgustu po

dneva in v juliju 3 dni. Vsi ostali dnevi v tem času pa so bili več ali manj sončni.

Tudi padavin je bilo bolj malo, pa še te so bile bolj v obliki ploh kot pa v zmernem in enakomernem dežju. V vseh treh mesecih je padlo 225 l/m², kar je komaj 3 četrtnine dolgoletnega povprečja.

Zato je bila letos kar močna suša. Zaradi visokih temperatur se to pomanjkanje padavin pozna zlasti v podtalnici, od koder črpamo pitno vodo. Kot navajajo naši agrometeorologi, je ob takih razmerah izhlapevanje zelo močno, oziroma da na dan iz enega kvadratnega metra tal izhlapi več kot šest litrov vode.

Vse padavine so bile v obliki dežja, le 12. junija je dobrih pet minut padala soda. Imeli smo le nekaj kratkotrajnih vročinskih neviht in to ne prehudih.

V prejšnji številki sem uporabil vremensko napoved naših prednikov, ki so vreme napovedovali v zvezi z vremenom na dan, ko je gođoval kakšen svetnik. Navedel sem dan sv. Urbana, ki je poletno vreme za letos napovedoval vroče in suho. Ni se zmotil. Glede prihajajoče jeseni naj navedem še en star pregovor. Ta pravi: »Po vremenu na dan sv. Jerneja (24. avgust) rada se jesen nareja«. Ta dan je bil letos sončen, vroč in brez oblaka, temperatura pa je bila kar 32 °C.

France Škrabec

merilna postaja	temp.	avgust 2011	dosedanji rekord	datum	dolžina obdobja
Dobliče (pri Črnomlju)	37,3	24.	38,8	14.8.2003	58
Novo mesto	36,7	24.	38,4	13.8.2003	60
Bilje (pri Novi Gorici)	36,5	20. in 23.	37,8	4.8.2003	49
Ljubljana Bežigrad	36,0	23.	37,3	13.8.2003	63
Kočevje	35,9	25.	36,9	13.8.2003	58
Celje	35,5	23.	38,1	13.8.2003	63
Postojna	35,1	23.	35,0	5.8.2003	61
Letališče Portorož	35,1	23.	36,9	5.8.2003	24
Murska Sobota	35,0	24.	38,4	13.8.2003	61
Letališče ER Maribor	34,7	23.	38,4	13.8.2003	33
Nova vas (Bloke)	34,1	22.	34,1	13.8.2003	55
Letališče JP Ljubljana	34,0	23.	36,7	13.8.2003	48
Šmartno pri Slovenj Gradcu	33,0	23.	35,3	13.8.2003	62
Ratače	32,8	22.	34,3	13.8.2003	63
Lesce	32,1	23. in 24.	36,5	13.8.2003	32
Topol pri Medvodah	31,8	25.	34,8	13.8.2003	21
Vojsko (nad Idrijo)	30,5	23.	29,5	20.8.1992	50
Lisca	30,4	25.	33,3	14.8.2003	27
Planina pod Golico	30,3	22.	31,9	13.8.2003	65
Kredarica	19,5	22.	18,6	13.8.2003	56

Temperatura zraka v lanskem avgustu in datum meritve (prvi in drugi stolpec), dosedanja temperaturni rekord in njegov datum ter dolžina opazovalnega niza v letih (zadnji stolpec).

Ansambel Tomaža Rota

24. 6. 2012 je ansambel Tomaža Rota nastopil na mednarodnem festivalu narodnozabavne glasbe »Loborfest 2012« v hrvaškem Zagorju. Bili so tudi eden izmed treh ansamblov, ki so zastopali Slovenijo, hkrati pa tudi našo občino Bloke oz. Bloško planoto. Osvojili so bronasti bariton ter zasedli 5. mesto po glasovanju občinstva s svojo prvo avtorsko skladbo »Srce ne zna lagati« (na festivalu je nastopilo 14 ansamblov). Besedilo za skladbo je napisal mag. Ivan Sivec, uglasbil pa jo je Tomaž Rot. Aranžma so sestavili člani ansambla skupaj.

Rezultati glasovanja publike LOBORFEST 2012:

1. Sinovi Zagorja
2. Ansambl Zagorje

3. Optimisti Zagorja
4. Prijatelji Zagorja
5. Ansambel Tomaža Rota

Ansambel pa dela in ustvarja naprej. Sredi junija so posneli

svojo drugo skladbo, tokrat valček z naslovom »V domači vasi«. Besedilo je napisal Matjaž Vrh, skladbo pa je uglasbil, tako kot prvo, Tomaž Rot. Aranžma so prav tako sestavili člani ansambla.

V mesecu juliju so se s to skladbo (skupaj s 489 glasovi) uvrstili na prvo mesto narodnozabavne lestvice na spletnem radiu Bizjak. Vsem, ki so za njih glasovali, se lepo zahvaljujejo. S tem so dobili še dodatno voljo do glasbe in ustvarjanja.

Obe skladbi sta bili posneta v Sodražici, v studiu MiHeLiČ, pri producentu Tadeju Miheliču. Pravijo, da jim je v veselje sodelovati z njim, saj je profesionalen, obenem pa tudi pripravljen svetovati in pomagati.

V bližnji prihodnosti pa že pripravljajo novo skladbo, za katero še ne izdajo naslova. Pravijo samo, da bo »bloška« (=).

Kakršnekoli informacije lahko dobite na: 070-862-706 - Tomaž www.ans-tomazarota.si
ans.tomazarota@gmail.com

Ansambel Tomaža Rota

Gospod, daj nam vselej tega kruha!

Večkrat se sprašujem, kaj ver-
nim, ki prihajajo k sv. obhajilu,
pomeni tista hostija, tisti majhen
delček, ki ni več kruh, ampak po
veri in molitvi duhovnika Jezus-
ovo telo.

Na zadnjem srečanju mladih v
Stični, kjer sem bil ves čas ob
robu množice in bil na razpola-
go za spoved, sem videl, kako so
mnogi, ki so na videz brezbrizno
spremljali sv. mašo, stopi-
li naprej in ob koncu prejeli sv.
obhajilo. Potem so se počasi
vračali na svoja mesta. Vsaj za
nekaj trenutkov se je vsak umir-
il, se ustavil, sedel, morda pok-
leknil, obrnil navznoter, obmi-
roval ... Tisti, ki niso pristopi-
li, so z vprašujočimi očmi gle-
dali njihove kretnje, izraz obra-
za, držo, kot da bi na njih iska-
li nekaj posebnega, kot da bi od
njih nekaj pričakovali.

Pri obhajilu se s posvečenim
kruhom, sv. hostijo, ne dogaja
tako kot z navadnim. Navadni
kruh se spreminja v nas. Pri ob-
hajilu pa se mi spreminjamo v Je-
zusa in postajamo njegovo telo.
Se to res dogaja? Ali se preob-
likujemo v Jezusa, se res sprem-
inja naš način življenja? Živimo
po Jezusu, iz Njegovega vstopan-
ja v naše življenje?

Če se zaradi sv. maše nič ne spre-
meni, potem je nekaj narobe z
mojo sv. mašo – nisem dojel, za
kaj gre. Lahko se vprašamo, ali
kriza odnosov v sodobni družbi ni
posledica tega, da ljudje ne živijo
več iz obhajila. Kje naj družinski
člani dobijo moč za medsebojno
ljubezen, če ne pri Jezusu, ki je
navzoč v podobi kruha? Čim bolj
pogosto prejemaš Boga v obhaji-
lu, bolj nesebično, požrtvovalno
lahko ljubiš človeka. Brez maše
si lahko dober človek, ne pa
dober kristjan.

Dober kristjan pomeni v sebi
imeti večno življenje, pomeni
živeti iz kruha življenja, pomeni
živeti iz Božje moči, ne le iz last-
nih naporov. Zato je velika raz-
lika med tistim, ki samo obisku-
je sv. mašo, in med tistim, ki jo
obiskuje, pri njej sodeluje in pre-
jema tudi sv. obhajilo. Ko gremo
na neko »fešto«, zabavo, gosti-

Smo mi kdaj tako navdušeni za ...?

jo, slovesno kosilo, tam jemo, pi-
jemo, pojemo se veselimo, pogo-
varjamo ... Enako se dogaja pri
sv. evharistiji. Predstavljamo pa
si lahko nekoga, ki gre na tako
gostijo in tam v nekem kotu čepi
in gleda, kako drugi jedo, pi-
jejo, se veselijo. Z gostije bo šel
lačen, žejen, žalosten, razočaran,
morda celo jezen ..., ker bo videl,
da so se drugi imeli dobro in so
srečni, razigrani, veseli ... Ali ni
to podoba mnogih današnjih
kristjanov, ki še morda pridejo
stat pred cerkev ali pod kor, a
niso več sposobni sodelovanja in
drugih dejanj bogoslužja? Domov
se vračajo enaki, kot so prišli,
in morda še s kančkom žalosti,
razočaranja, jeze, nevoščljivosti
... Niso se udeležili Jezusove gos-
tije, ampak so bili samo gledalci,
ki jim ni bilo treba plačati vstop-
nice.

Sv. evharistija je najvišji izraz
Božje ljubezni do človeka. Kateri
zemeljski oče bi poslal svojega
edinega sina v plamene in dim
gorečega ognja, da bi rešil tiste,
ki so se sami polili z bencinom?

Jezus je mogočen zdravnik v sv.

evharistiji, ki podarja notranje in
telesno ozdravljenje. Leta 1995
sem bil na svetovnem srečanju
v San Giovanni Rotondo v Italiji.
Med nami je bil p. Emilien Tardif,
ki je imel dar molitve za ozdrav-
ljenje. Sklep srečanja je bil v
Foggi, na velikem nogometnem
stadionu, kjer je bilo tudi 26.000
mladih. Na zelenici je bilo veliko
bolnikov na vozičkih in ko je po
maši pred Najsvetejšim p. Tardif
molil, sem na lastne oči videl vsaj
40 od teh bolnikov, ki so vstali z
vozičkov in se prišli zahvalit za
ozdravljenje. To srečanje mi je
utrdilo vero, da v sv. evharisti-
ji Jezus živi in deluje tudi danes!
Kaj pa duhovni koraki in novo
upanje po zakramentu sv. spove-
di? Ali pa življenje iz evharistije,
ko nosim težek križ bolezni?

Papež Benedikt XVI. je razglas-
il leto vere, ki se bo začelo 11.
oktobra 2012, na petdeseto ob-
letnico odprtja drugega vatican-
skega koncila, in se končalo na
nedeljo Kristusa Kralja 24. no-
vembra 2013. Ta dan je tudi dva-
jsetletni jubilej objave Katekiz-
ma katoliške Cerkve, ki ga je ob-

javal blaženi papež Janez Pavel
II. z namenom, da bi vsem ver-
nim predstavil moč in lepoto
vere. Leto vere, ki ga bomo ob-
hajali, je hkrati povabilo k prist-
nemu, vnovičnemu in osebnemu
spreobrnjenju h Gospodu, edine-
mu rešitelju sveta. Cilj leta vere
je premagati duhovno uboštvo
v svetu, ki ni več sposobno za-
znati navzočnosti Boga. Obrača
se na ljudi, ki hrepenijo po Bogu.
V veri naj okrepi verujoče, ki
v vsakdanjih naporih pogum-
no in prepričljivo izročajo svoja
življenja Bogu. V današnjem
svetu naj bi spet odkrili dragoce-
ni dar vere!

Tudi jaz in ti se lahko vprašava:
Zakaj in v koga verujeva?

župnik Tone

*Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje
zapolnjevalo tvoje je življenje,
nato pošle so ti moči, zaprl trudne si oči.
Sedaj spokojno spiš, a v naših srcih še živiš.*

Zahvala

Ob izgubi dragega brata

Alojza Anzeljc
iz Zalesa.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, dar za maše in darovane sveče, ki jih bomo v vašem imenu prižigali na njegovem grobu. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam stali ob strani ter ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti na pokopališče v Begunje.

Posebna zahvala župnikoma Maksu Ipavcu in Branetu Zadniku za opravljeno pogrebno bogoslužje.

Zahvala dr. Olgi Doles in Tanji Mramor za izkazano skrb in pozornost v težkih trenutkih.

Žena Majda, sin Srečo in hči Karmen z družinama

---

*Saj ni rečeno, da te ni.
Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi.
Med nami si ...*

Zahvala

Ob smrti naše drage in dobre mame, babice in prababice

Angele Ponikvar
(rojene Tekavec) iz Nove vasi 3a

se zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in svete maše. Hvala g. župniku Antonu Marinku za lepo opravljen poslovilni obred, pogrebniemu zavodu AVE in pevskeemu zboru.

Še posebej se zahvaljujemo dr. Doles in dr. Usenik, gospema Mariji Zupančič in Miščevi Danici in vsem sorodnikom in prijateljem.

Vsi njeni

---

*Vsako človeško življenje je dar, četudi je kratko ...
Spomin in upanje, ki nam ju daje Bog, sta edina,
ki ostaneta,
sta edini cvet, ki ne ovne in edina luč, ki ne
ugasne ...*

Zahvala

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami ob zelo boleči izgubi moža in očija

Frenka Modica
s Studenega na Blokah.

Iskrena hvala vsem, ki nam v tej težki preizkušnji življenja še vedno pomagata, posebno sorodnikom in dragim vaščanom Studenega.

Žalujoči: žena Bernarda, otroci Miha, Jaka, Franci in Benjamin ter brat Milan in sestra Vida z družinama

---

Zahvala

V 95. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša mama, babica, prababica in teta

Franjka Lipovec
iz Nove vasi na Blokah.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem ter GD Nova vas in GD Velike Bloke. Hvala Zmagu Ponikvarju za iskren govor. Zahvaljujemo se osebju doma upokojencev »DEOS« Cerknica za skrb in pomoč, društvu upokojencev Nova vas, pevcem iz Ljubljane ter g. župniku za poslovilni obred. Hvala vsem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje in sveče.

Vsi njeni

Zahvala

Ob smrti naše mame

Ivane Mazij
(rojene Škrabec) iz Velikih Blok.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, vsem, ki ste nam izrekli besede sožalja in tolažbe in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za darovane sveče, darove za maše in cerkev ter vso pomoč ob pogrebu.

Zahvaljujemo se osebju ZD Cerknica, posebej dr. Usenik, osebju Nevrološke klinike v Ljubljani in Doma starejših v Cerknici za zdravljenje in oskrbo. Hvala podjetju Ave za organizacijo pogrebne svečanosti in njihovim pevcem za zadnje pesmi. Posebej hvala g. Branku Zadniku za opravljen obred in iskrene besede ob slovesu.

Hvala vsem, ki molite za našo mamo.

Žaluoja hčerka Olga in sin Lojze z družinama ter vsi sorodniki

---

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

(Mila Kačič)

Zahvala

Ob prezgodnjem slovesu od našega

Janeza Miklavčiča
iz Velikih Blok.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje in sveče ter za številno udeležbo na njegovi zadnji poti, na pogrebu.

Iskrena hvala gasilcem PGD Velike Bloke in PGD Nova vas, veteranom vojne za Slovenijo, sošolkam in sošolcem, domačemu župniku g. Tonetu Marinku in župniku g. Alojzu Hostniku za lep cerkveni obred, Obrtnemu združenju Cerknica, sosedu g. Miroslavu Dolesu za ganljive besede slovesa, Lovskemu zboru Martin Krpan Bloke, zahvala tudi bolnišnici Golnik in Pogrebnemu zavodu Ave ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in stali ob strani.

Žaluojači: žena Albina, sinova Jani in Dejan z izvoljenko Ester ter sestra Vanda z družino

---

*Rada si imela življenje,
rada si imela svoj dom,
življenje je tvoje delovno bilo,
a dobrote tvoje nepozabne so.*

Zahvala

Ob boleči izgubi mame, babice in tašče

Marije Zakrajšek
s Strmice 4 na Blokah

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, prineseno cvetje in sveče, darove za maše in spremljanje na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lep obred, pevcem in podjetju Ave.

Vsi njeni

---

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.*

(Mila Kačič)

Zahvala

ob izgubi naše mami in mame

Jožice Marinček
z Velikega Vrha 11

Ob žalostnem dogodku se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, prineseno cvetje in sveče ter spremljanje na njeni zadnji poti.

Mama, pogrešali te bomo.

Vsi njeni

Za vedrejšje dandanašnje zategovanje pasu Veselejši utrinki iz prejšnjih časov

DRAGOCEN HLEBEC KRUHA

Dandanes kruh premalo cenimo. Po trgovinah je mogoče dobiti nešteto vrst kruha. Peki in trgovci nam ponujajo ne samo belega in črnega, ampak razne vrste pod raznimi imeni. Lahko izbirate med dvojčkom, združnim, barjanskim, jelenovim, jutrišnjim (ta je tudi kot včerajšnji še vedno svež). Celo grofov kruh lahko dobite. Tlačanskega pa v trgovini ni.

Nekoč, ne tako daleč nazaj, pa je bilo s kruhom na Blokah drugače. Kakšnega stalnega zaslužka ni bilo, več ali manj je bilo treba doma pridelati hrano za živino in družino, ki je bila pri marsikateri hiši kar velika, kmetija pa majhna. Tako je bilo vsega bolj pičlo, posebno če je bila slaba letina.

Ker je bilo doma preveč lačnih ust, delovnih rok glede na obseg domačih del pa preveč, so mlajši člani družine hodili k premožnejšim kmetom v »žrnado«. Tu so dobili vsak dan hrano in včasih tudi manjše plačilo.

Pred mnogimi leti je v »žrnado« k nekemu imovitejšemu kmetu v Velike Bloke šel eden od Lovranovih fantov z Radleka. Pomagal je zlasti ob košnji.

Nekega dne, ko sta z gospodarjem seno pospravila na kozolec, je tega fanta gospodar vprašal: »Boš enu štamberle šnopca, da boš prah splahnu?«

»Nak! Bohlonaj, ne bom,« je odvrnil Lovran. »Ste mi zadnjič petrolje natučli. Se mi je tri dni rigalu po petrolji, sem smrdel kaker kakšna lehtjerna.«

»Ja nu, morda pa res. Sem ti mende z napačne flaše nalil,« je rekel gospodar in dodal: »Lej, na mizi je cel hlebec kruha pa si ga odrejži.«

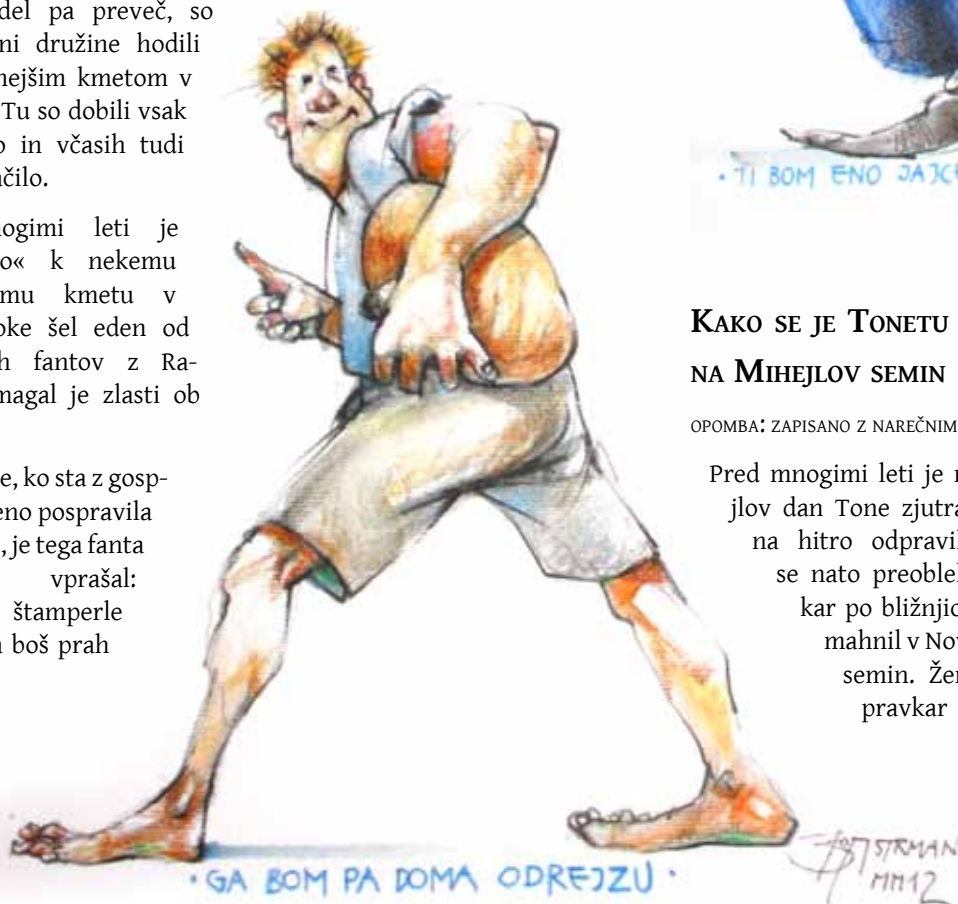
Lovran je vzel hlebec, ga ogledoval in obračal v rokah.

»Pa kje ga čem odrejzat?«

»Ja, kjer ga češ,« je odvrnil gospodar.

»Bohlonaj! Ga bom pa kar doma!«

In le stisnil hlebec pod pazduho ter veselo s tem dragocenim hlebcom odkorakal domov proti Radleku.

KAKO SE JE TONETU MUDILO NA MIHEJLOV SEMIN

OPOMBA: ZAPISANO Z NAREČNIMI BESEDAMI

Pred mnogimi leti je na Mihejlov dan Tone zjutraj v štali na hitro odpravil živino, se nato preoblekel in jo kar po bližnjici čez vrt mahnil v Novo vas na semin. Žena, ki je pravkar končala

z molžo, je prišla z golido mleka iz štale in videla Toneta, kako jo maha na semin v Novo vas. Zaklicala je: »Tone! Al' si kej fruštov?« »Nak, bom že v Novi vasi kej pomalcal. V gostilni pri Grabiši na semanji dan zmeraj fini golaž skuhamo«. Žena pa za njim: »Ma Tone, tu je še daleč. Pejdi nazaj! Ti bom eno jajce ubila, boš lažje hodu«. No, Tone žene ni ubogal in je tudi brez ubitega jajca tisti dan kar dobro in dolgo sejemaril.

Srečno ob bloškem občinskem prazniku in Mihejlovem dnevu!

Vaš Obloški Tonček

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Boris Marolt, Tone Urbas
Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje in prelom: Tadej Pavlič, Simon Korenjak, Gregor Ulčar | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke
Naklada: 1250 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

POHIŠTVO
Ervin Kraševc

TEL 01/709 89 46
www.krasevec.si

Kuhinja NK · Izdelujemo pohištvo za vse bivalne prostore.

JESENSKA AKCIJA

Agrocenter NOVA VAS

tel.št. 01/ 7098 075

URNIK: pon. - pet.: 8.00 - 19.00h

sob.: 8.00 - 12.00h

930,00€

KOTEL SCHMIT TKU 3
25 kw

1.295,00€

PELETNI GORILEC
Blotermec
10 - 50 kw

1.389,96€

TOPLLOTNA ČRPALKA
Tehnohlad
300 L

MAČEHE

0,40€

TRAJNICE

0,99€

KRIZANTEME

5,99€

VRESJE

1,99€

PESTRA IZBIRA SEMEN
ZA JESENSKO SETEV

Akcija traja od 11.09.2012 do 31.10.2012 oz. do razprodaje zalog.

**talno
ogrevanje**

FRAGMAT

www.fragmat.si

SI
ISO 9001 Q-749
ISO 14001 E-155